

TÚRKEVE

AZ ÖNKORMÁNYZAT
LAPJA
XXXIV. ÉVFOLYAM
2022. DECEMBER
ÁRA: 300 FT

- KARÁCSONYI FALU
- ENERGIÁVÁLSÁG
- KÖZTERÜLETI KAMERÁK
- IN MEMORIAM CZEGLÉDI ERZSÉBET
- SZÉKELY ÍRÓ A TÚRKEVEI TANYÁN

DECEMBERI JELES NAPOK

December az év tizenkettedik, 31 napos hónapja a **Ger-gely-naptárban**. Neve a latin *decem* ('tíz') szóból származik, utalva arra, hogy eredetileg ez volt a tizedik hónap, mielőtt a január és február hónapokat hozzáadták az évhez. A magyar népi kalendárium karácsony havának nevezi. A 18. századi nyelvújítók szerint a december: „fagyláros”.

Advent első vasárnapja

Advent /várakozás/ a keresztény kultúrkörben a karácsonyt megelőző negyedik vasárnaptól karácsonyig számított időszak. A karácsonyi ünnepkör advent első napjával kezdődik, és vízkeresztig /január 6-ig/ tart. Adventkor a 19–20. század óta szokás koszorút készíteni. Az adventi koszorú általában fenyőágból készül, melyet négy gyertyával díszítenek. A gyertyák színe katolikus körökben lila, kivéve a harmadik vasárnapra jutót, amely rózsaszín. A világitó gyertyák számának növekedése szimbolizálja a növekvő fényt. Minden adventi gyertya egy-egy fogalmat szimbolizál: a hitet, a reményt, a szeretetet és az örömet.

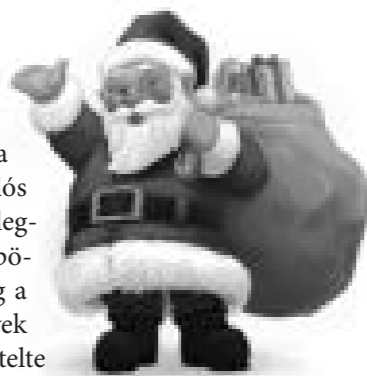
December 5. - A Talaj Világnapja

A világnap célja, hogy felhívja figyelmünket arra, hogy milyen fontos szerepet tölt be a talaj az életünkben: A talaj 45%-ban ásványi anyagokból, 25% vízből, 25% levegőből és 5% szerves anyagból áll. Egy teáskanálnyi egészséges talajban több élő szervezet van, mint amennyi ember a Földön él. Az élelmiszer 95%-a a talajból származik. 1 centiméternyi talaj ezer esztendő alatt alakul ki. Leépülését és a veszteségét az emberi élet folyamán nem lehet visszaállítani.

December 6. - Mikulás

Régi jó szokásához híven a Mikulás ezen a napon látogatja meg a gyerekeket. Szent Miklós a keleti egyház, máig leg-tiszteltebb szentje. Püspöki éve alatt mindvégig a gyerekek és a szegények megsegítésére szentelte életét.

December 10. - Emberi jogok napja

Az emberi jogok azok a jogok és szabadságjogok, amelyek minden embert születésüktől fogva egyenlően megilletnek. Olyan alapvető polgári és politikai jogokat foglalnak magukba, mint az élethez vagy a szabadsághoz való jog, a vélemény és kifejezés szabadsága, a törvény előtti egyenlőség, valamint gazdasági, szociális és kulturális jogokat, mint a kulturális életben való szabad részvétel joga, élelemhez, neveléshez és munkához való jog. Az ENSZ Közgyűlése 1950-ben jelölte ki december 10-ét az emberi jogok napjának, annak emlékére, hogy 1948. ezen napján fogadták el az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatát.

December 13. - Luca napja

Luca napjához sokféle népszokás kapcsolódik. A magyar néphit szerint Luca ugyanis egy boszorkány, aki ezen a napon előszeretettel riogatja az embereket, és nem is elégszik meg mindig csak az ijesztgetéssel, kedvteléssel okoz ugyan- is kárt emberekben és állatokban egyaránt. Nem csoda hát, hogy az emberek sokféle módszert kitaláltak, hogy távol tartsák a házuktól ezt a rontó nőszemélyt. Luca napja már elég közel van karácsonyhoz.

December 22. Téli napforduló

Téli napforduló az a pillanat, amikor a Föld forgástengelye a legnagyobb szögben hajlik el a Nap sugaraitól. Az északi féltekén ezen a napon van az év legrövidebb nappala és a leghosszabb éjszakája. A téli napforduló a csillagászati tél kezdetét jelenti. A legtöbb kultúrában, számos ősi népi szokás kapcsolódik hozzá, és ünnepek kísérik.

December 24. Szenteste

Karácsony böjtjének estéje. Régen a szenteste fő jellemzője a várakozás volt a még böjtös, egyszerű vacsora után. A vacsora utáni órák meghitt családi együttlétben teljesedett be az advent minden várakozása. A család együtt ment az éjféle misére.

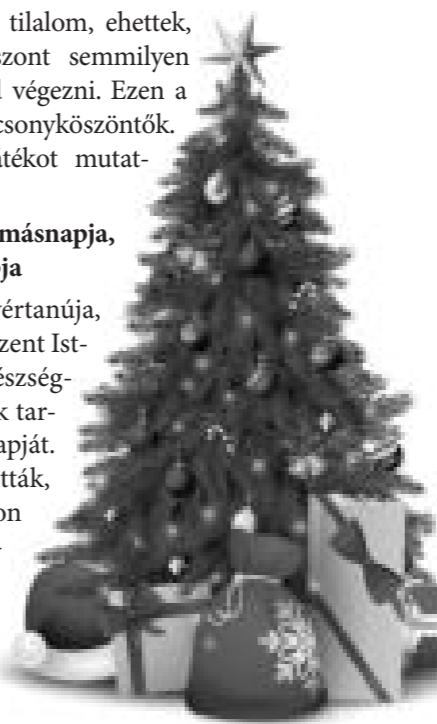
December 25. - Karácsony

A hagyományos paraszti életben ez a nap a család ünnepe volt. A keresztények ezen a napon Jézus Krisztus születése napját ünneplik. A keresztény családok ilyenkor elmentek a templomba, utána megebédelték a karácsonyi asztalról.

Ekkor megszűnt a böjti tilalom, ehettek, ihattak, vigadhattak, viszont semmilyen munkát nem volt szabad végezni. Ezen a napon is jártak a karácsonyköszöntők. Betlehemezték, pásztorjátékot mutat- tak be.

December 26. Karácsony másnapja, István napja

István az egyház első vértanúja, államalapító királyunk, Szent István névadó szentje. Egészség- és termésvarázsló napnak tartották karácsony másnapját. Ha jó idő volt, azt tartották, jó lesz a termés. E napon is jártak még a betlehemesek, de az Istvánok - akiből akkoriban sok volt faluhelyen - egymáshoz is szívesen jártak ilyenkor köszöntgetni.

December 31. - Szilveszter

Az év utolsó napja, melyet a világ számos országában megünnepelnek. A régi szilveszteri szokásokból a hangos, vidám évbúcsúztatás szokása maradt meg napjainkban. Nem is gondolunk ilyenkor arra, hogy milyen ősi szokások emléke rejtőzik vidám trombitálásunkban, vagy a petárdák hangos durranásában.

Karácsony

Karácsony a kereszténység jelentős ünnepe, Jézus születésnapja. Napjainkra családi vonatkozása felerősödött, a szeretet, az összetartozás, az ajándékozás ünnepe lett.

A karácsony előzményei

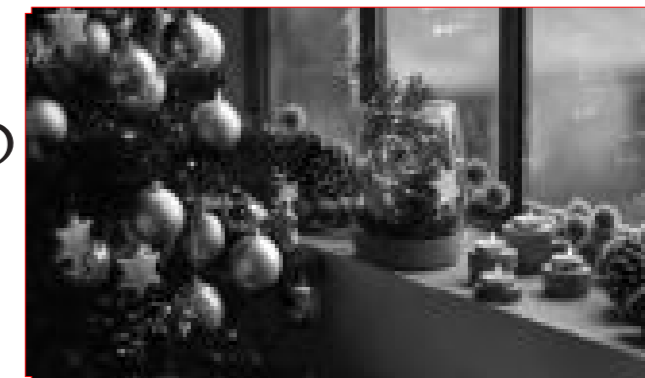
Amióta az emberiség földműveléssel, állattartással foglalkozik, a napfénynek, a meleg tavaszi és nyári hónapoknak óriási szerepük van az emberi társadalmak életében. Az emberek táplálékukat a meleg időszakokban tudták megtermelni, ilyenkor bőség és jólét jellemezte a közösség életét, szemben a hideg téli napokkal, amikor az éhezés, a hideg és a sötét kerítette hatalmába az embereket.

Érthető tehát, ha az ókori népek hálaadó, köszöntő rítusokkal ünnepelték a téli napfordulót, amely időponttól kezdve a nappalok egyre hosszabbodnak, átvitt értelemben a fény győzedelmeskedik a sötét éjszaka felett. Ezeknek a rítusoknak az is a szerepük volt, hogy az elcsigázott emberekbe reménységet, hitet öntsének, hogy könnyebben viseljék azt az időt, ami a tavasz beköszöntéig hátravan.

A mai értelemben vett, keresztény karácsonyról a IV. század óta emlékezünk meg, eredetileg december 25-e Jézus születésnapja, az előző este karácsony vigíliája, más szóval karácsony böjtje vagy Szenteste, 26-a pedig az ünnep második napja.

December 24. Karácsony vigíliája

Hagyományosan ezen a napon állítjuk fel a karácsonyfát és ezen az estén ajándékozzák meg egymást a családta-

gok Magyarországon. Az ajándékozás szokásának eredete bizonyos elméletek szerint a Napkeleti Bölcsék történetére vezethető vissza, akik a csecsemő Jézusnak ajándékokkal hódoltak Betlehemben. Karácsony megünnepelése a kereszténység terjedésével az egész világon elterjedt, bár vannak természetesen különbségek az egyes országok szokásai között.

Karácsony csodája

A karácsony éj varázslatát valószínűleg mindnyájan ismerjük. Bár napjainkra az ajándékozás rendkívül fontos momentuma lett az ünnepnek, mégis a karácsony éj misztikuma, csodája nem múlt el. Ez az ünnep, melynek valódi tartalma a legelevenebben él ma is. Karácsony este minden elcsendesedik, a közlekedés leáll, és ha olyan szerencsénk van, hogy hó is esett, a csend még teljesebb. Míg advent a reményteli várakozás ideje, a Szenteste maga a megvalósult és beteljesedett csoda, a Megváltó születésének napja. A képzőművészetben, a zenében talán a legtöbbször feldolgozott téma.

Karácsonyfa állítás

A karácsonyfa előzménye a pogány hagyományokban a termőág, zöldág házba vitele, illetve a ház és a ház kör-

nyékének örökzöld ágakkal díszítése. A szokást ismerték a kelták, náluk a fagyöngy, a magyal és egyéb örökzöldek játszották a főszerepet. Magyarországon a zöldág általában rozsmaring ágacska, nyárfa vagy kökénybokor ága. A gerendára függesztették fel, aranyozott dióval, piros almával, mézesbákkal, szalmafigurákkal díszítették. A diónak rontást űző erőt tulajdonítottak, a gyümölcs a bőség, egészség jelképe, a szalma pedig a betlehemi jászolra emlékeztet. A karácsonyi ág később fejlődött kis fácskává, amit szintén a házba vittek, és különféle módon díszítettek. Feljegyzések szerint az első hagyományosnak mondható karácsonyfát freiburgi pékinasok állították a város kórházában a XV. században. Átvitt jelentése a hagyományosan pirossal ékesített fenyőnek az életfa, a természet évről-évre megújulása, körforgása. A fán látható girland (vagy boa!) a paradicsomi rosszra csábító kígyót jelképezi, az alma a tudás fájáról szakasztott gyümölcsre emlékeztet (ennek mintájára alakultak ki később a piros, arannyal díszített üveggömbök), a gyertyák pedig a fény, a nap, keresztény felfogás szerint Jézus szimbólumai. A feljegyzések szerint először Brunswick Teréz martonvásári grófnő állított karácsonyfát. magyar paraszti életben a mai értelemben vett karácsonyfa állítás szokása, házilag főzött szaloncukorral, a fa alá helyezett betlehemmel csak a XX. században terjedt el. A szegény paraszti családokban a II. világháború végéig megmaradt a zöldág állítás szokása, sőt volt, ahol a jó szaporulat reményében az istállóba is vittek belőle. A karácsonyfát hagyományosan Vízkeresztkor (január 6.) bontják le.

Karácsonyi népszokások

Regölés

A regölés a téli napforduló ősi, pogánykori szokása. Férfiak jártak házról-házra és bőség, termékenységszóló rigmusokkal köszöntötték a háziakat. Általában karácsony másnapján, 26-án került rá sor. A néprajzkutatók a regölés

dallam és prozódiai sajátosságaiban finnugor eredetet mutatnak ki. Különböző népi hangszerekkel is kísérték a regölést, a szereplők kifordított bárányszőr bundát viseltek. A regösök a házhoz való megérkezéskor a házgazdától engedélyt kérnek, hogy elmondhassák az éneket, ezután beköszöntőt mondanak, majd gyakori a csodaszarvas legenda valamely változatának elmondása, ezután következnek a jókívánások a háziaknak és az adománykérés. Állandó szövegrész a refrén: „Haj, regő rejtem, azt is megengedte az a nagyúrsten.”

Betlehemezés

A betlehemezés a magyar paraszti hagyomány egyik legismertebb és legnépszerűbb, többszereplős, dramatikus népszokása a karácsonyi ünnepkörben. Tulajdonképpen pásztorjáték, azt a történetet meséli el, melyben Jézus születésekor a pásztorok vagy a „három királyok” (a napkeleti bölcsek) meglátogatják a jászolban, barmok közt fekvő kisedet és Máriát. A betlehemezők, általában férfiak, legények vagy gyerekek betlehemet visznek magukkal. Ez fából, papírból készült jászol, melyben a szent család figuráit és a jászolban fekvő állatokat ábrázolják. A dramatikus játék részei a bekéredzkedés, a háziak köszöntése, a születéstörténet felolvasása vagy előadása, adománygyűjtés. Állandó szereplők a pásztorok (külön megemlíthető az öreg pásztor) és egy angyal, illetve bizonyos vidékeken Heródes.

A magyar népi hagyományban Szenteste napján csak a ház körül szabadott dolgozni, a mezőn tilos volt tevékenykedni. Szintén nem volt szabad kölcsönadni, mert ez elvitte a szerencsét. Ezen az éjjelen merítették az ún. aranyos vizet vagy életvizet, melynek egészségvarázsló szerepet tulajdonítottak. Az éjfél mise alatt a pásztorok egyes vidékeken körbejárták a templomot, és zajkeltéssel igyekeztek a gonoszt távol tartani. A mise után a gazdák megrázták a gyümölcsfákat, hogy bő termés legyen, illetve az állatoknak is különféle mágikus erővel bíró ételeket adtak (pl. szentelt ostyát, piros almát...), hogy egészségük maradjon.

SZILVESZTER

December 31-e az év utolsó napja és I. (Szent) Szilveszter pápa emléknapja. Bár ő maga nem túl jelentős személyiség, uralkodásának idejére (314–335) esett a kereszténység történetének első nagy fordulópontja. A római birodalom akkori uralkodója, Nagy Konstantin császár nemcsak hogy felhagyott a keresztények üldözésével, intézkedései az egyházat egyenesen az állam első intézményévé emelték.

A néphagyomány és a városi folklór óév-búcsúztató szokásai viszont egyszerűen az év fordulójához kapcsolódnak. Az évkezdést minden népnél bizonyos jelképes elválasztó, szerencse- és bőséghezó praktikákkal jár. Ilyen volt a magyar nép szokása szerint az óvet jelképező szalmabáb földbe temetése, vízbe hajítása (téltemetés), egy öregember-maszkot viselő legénynek játékos kikorbácsolása (!) a faluból (télkiverés), az óév kiharangozása. A bő termést biztosító, gonoszűző szokások közé tartoztak a lármás, álarcos felvonulások, kántálások. (A szilveszter-éji „balhézás” előzményei ezek!) A szilveszteri, helyesebben újévi szerencsejelképek: a kéményseprő, négylevelű lóhere, patkó, lencese, s főleg a malac szintén régi szokások túlélő tanúi.

A naphoz, főleg estéjéhez, éjszakájához különösen református vidékeken számos olyan évkezdő hagyomány fűződik, amelyeket a katolikusok inkább karácsony böjtjén idéznek föl. Így magyaródi hiedelem szerint a jószágok emberi nyelven most szólalnak meg. Ruhának nem szabad kötélén kiterítve száradnia, különben fel fogja magát akasztani valamelyik családtag. Evés, ivás, mulatozás sem volt. Mindenki iparkodott a templomba, az otthon maradt öregek pedig a tűzre vigyáztak, hogy ki ne aludjék. Ennek nyilvánvaló oka, hogy a XVII. században a polgári év kezdete Gyümölcsoltó Boldogasszonyról, illetőleg karácsonyról hivatalosan és végérvényesen január első napjához rögződött. Ezt az elkülönülést talán a protestáns pasztoráció is tudatosította.

Szilveszter a polgári év utolsó napja, az új esztendőnek pedig vigíliája.

Nagy László: Adjon az isten

Adjon az Isten szerencsét, szerelmet, forró kemencét, üres vékamba gabonát, árva kezembe parolát, lámpámba lángot, ne kelljen korán az ágyra hevernem, kérdésre választ ő küldjön, hogy hitem széjjel ne düljön, adjon az Isten fényeket, temetők helyett életet – nekem a kérés nagy szégyen, adjon ügyis, ha nem kérem.

Tajti-Hajós Sándor: Boldog Új Évet!

*Adjon az Isten Új Esztendőt!
Éljünk meg a múltnál szebb jövőt!
Adjon élénk terítéket, gazdagot!
Egész évben boldogságot, szép napot!
Áldja meg a mindennapi kenyérünket.
E rögs földön a békés helyünket.
Adjon egészséget, tudást, erőt, akaratot.
Hogy túléljük a nehézséget, s bánatot.
Adjon az Isten nekünk, jó nagy szívet!
A szívémben jó szándékot, másnak helyet!
Tiszta szívből bölcsességet, szeretetet.
Minden földinek gondtalan életet!
Legyen meg a mindennapi igaz hitünk!
A szebb jövőben, amiben hiszünk!
Igaz hitben, szeretetben szebb az élet.
Adjon Isten Boldog Új Évet!*

Kicsoda a Mikulás és ki a Téliapó?

December 6-án Miklós napján érkeznek, a jó gyerekeknek ajándékot, a rosszaknak virgácsot rak a szépen kipuolt csizmákba a Mikulás.

Az elmúlt évtizedekben a különböző kultúrák hagyományai összemosódtak, így tévesen Téliapónak hívják sokan a Mikulást, s a szerepeik is keveredtek az elmúlt esztendőben. De vajon kicsoda Mikulás? És ki Téliapó?

„Szent Miklós a gyermekek és diákok védőszentje, őt tartják a később, népi vallásosság hatására kialakult ajándékosztó püspök előképének és mintájának. A középkorban szerepjátékokkal emlékeztek meg Szent Miklós tetteiről. Kezdetben a különféle játékokban a kolostori iskolák legifjabb diákja alakította Mikulóst. Később ezt a szerepet a felnőttek vették át” – írja a Wikipédia.

Az ablakba kitett csizmákba ajándékot helyező titokzatos Mikulásjárás körülbelül egy évszázadra tekint vissza. A legenda szerint Szent Miklós myrai püspök segített a szegényeken, de nem fedve fel kilétét, ezt titokban, az éjleple alatt tette. Egy alkalommal egy szegény ember három lányán segített oly módon, hogy az ablakon át adott erszényben pénzt nekik, hogy férjhez mehessenek. Emiatt az adakozás miatt nevezték el Ajándékosztó Apónak.

Szent Miklós fenti legendája és a szent december 6-ai egyházi ünnepek kapcsán terjedt el a 19. században a szokás a városokban, hogy a Mikulás az ablakokba helyezett kitisztított cipőkbe teszi ajándékát: szaloncukrot vagy kisebb édességekből és déligyümölcsökből álló piros csomagot. A piros ruhás, nagy fehér szakállú Mikulás kísérői a fekete krampuszok, akiktől a rossz gyerekek méltán félnek, hiszen hozzájuk köthető a virgács, amivel régen bizony oda is suhintottak a rosszaknak.

Az 1950-es években kezdett el begyűrűzni és elterjedni a Téliapó elnevezés, ami tulajdonképpen azért lehetséges, mert az információáramlásnak köszönhetően összemosódtak a különböző kultúrák hagyományai. Téliapó (Santa Claus) a nyugati keresztény világ karácsonyi ajándékosztó figurája. Különösen az angolszász világban népszerű, Amerikában, Angliában, de ezeken túl más, főleg protestáns országokban is, így Németországban, Hollandiában, Skandináviában, továbbá Észtországban és Lettországban is.

Az összekeveredés fő oka, hogy Téliapó kinézetre hasonló a magyar Mikuláshoz, hisz ő is egy piros ruhába öltözött idős, fehér szakállas alak, és hasonlóképpen a mi Mikulásunkhoz, Szent Miklós püspök legendájához kapcsolható. A különbség az, hogy míg a Mikulás december 6-án jár, addig Téliapó az angolszász országokban karácsonykor hozza az ajándékot. Ő az, aki a kéményen keresztül érkezik a lakásba, szánját rénszarvasok húzzák, és az Északi-sarkon lakik. Ma már nálunk is elterjedt szokás, hogy a gyerekek levelet küldenek a Téliapónak, a kiscizmák mellé sütit és tejet raknak, hogy kedveskedjenek az ajándékot hozónak. Minden gyerek ismeri Rudolfot, a legkedvesebb rénszarvast is a kilenc közül, akinek a többivel ellentétben piros az orra.

Mikulás és Téliapó hozzátartoznak a decemberhez, kapcsolódnak hagyományainkhoz és megajándékozzák az egész évben jól viselkedő gyermekeket, örömet okozva nekik. Hogy kihez melyikük érkezik, az a családotól, a saját szokásaiktól függ. A lényeg a szeretet és a boldogság, amit ezek a piros ruhás, nagy szakállú apók magukkal hoznak.

/Forrás: sokszíjú vidék/

Egyeztető tárgyalás

A kuncsorbai úttal, pályázatokkal, az energiával és öntözéssel kapcsolatos egyeztető tárgyalásokat folytatott Sallai R. Benedek polgármester F. Kovács Sándor képviselővel és Hubai Imrével, a Megyei Közgyűlés elnökével. A két döntéshozó november elején kereste fel hivatalában a város polgármesterét, hogy behatóbban tárgyaljanak a Túrkevét érintő feszítő ügyekről. A TOP+ források meghatározóak ebben a ciklusban a városfejlesztés területén, de várják a többi strukturális alap kiírást is, amelyekre a város vezetői igyekeznek felkészülni.

A kuncsorbai út állandó téma, e területen a városvezető azt kérte, hogy legalább 3 kilométerenként próbálják meg elkezdni a felújítást. Elvileg az út felújítása egy kormánytervben szerepel ugyan, de annak végrehajtása forráshiány miatt fel van függesztve.

Hubai Imrével a megye páratlan lehetőségeiről folyt egyeztetés az agrárfejlesztés területén, hiszen példaértékű az, ahogy a megye az öntözési fejlesztéseket előkészíti. Hasonlóan úttörő munkát vállal a megye a helyi energiaválság kezelésére is. A városunkat érintő energetikai válságra

a tárgyalás idején még nem látnak megoldást, pedig egyre jobban égeti a várost a fizethetlenné váló energetikai költségek. További ügyek megoldásának segítésére kapott ígéretet Sallai R. Benedek, amelyek a tovább haladást hivatottak biztosítani.

NAPELEM-PARK

MOLNÁR MAGDOLNA - FŐSZERKESZTŐ

Október közepén egy szakmai területbejárásán vett részt Sallai R. Benedek polgármester munkatársaival a Pásztó-pusztá melletti szántóterületen, ahol átadásra kerül az idei évben megépített 42 megawatt teljesítményű napenergia erőmű telephelye.

Bár Sallai R. Benedek polgármester – lévén nagy természetvédő – tájképileg kifogásolja a parkot, a légkábelen való energiatovábbítást elhibázottnak tartja, ugyanakkor örömet fejezte ki, hogy Túrkevén egy ekkora léptékű beruházással járulnak hozzá hazánk energiatartósságának megteremtéséhez, és a zöld energiára való átálláshoz, aminek értéke most ezekben az inséges időkben még jobban kirajzolódik. Igazából a napelem-park kész, de az alállomás kiépítése miatt a teljes átadás csak tavaszra várható.

Városunk polgármestere így vélekedik: „A kivitelező cég akár „gyanús” is tűnhet, hiszen egy mindössze pár éves, mindössze 3 milliós betéti tőkével rendelkező cégről van szó, aminek bankok forrásai biztosítottak hitelt, hogy a közel 20 milliárd összegű beruházáshoz kellő tőkéje legyen. Ennek ellenére ezt az erőművet már vélhetően nem viszik el innen, így Túrkeve városa részben felkerül a hazai zöldenergia térképre, részben (talán nem mellékesen) helyi iparüzési adóhoz fog jutni a korábbtól magasabb mértékben városunk, így mind egykori zöldpolitikusként - zöld még vagyok, de politikusként nem tartom magam -, mind városvezetőként örülnöm kell a fejlesztésnek.”

Mielőbbi sikeres beüzemelés, eredményes működést kívánunk a projektnek!

ENERGIAVÁLSÁG

SALLAI R. BENEDEK - POLGÁRMESTER

Sokat érdekelhet, legalábbis sokan rákérdeztek, ezért a Túrkeve újság oldalain is közzé teszem az intézményvezetők részére írt utasításaim, melyet név szerint megkaptott: a Finta Múzeum - Kapás János Zsolt igazgató úr, a Madarász Károly Művelődési Ház és Városi Könyvtár - Farkas Rozália igazgató, a Túrkevei Óvodai Igazgatóság és Bölcsőde - Barnáné Gaál Erzsébet intézményvezető, a Városgondnokság Nonprofit Kft. - Ökrös János mb. ügyvezető igazgató, a Dr. Nánási Lajos Egészségház - Dr. Thodory Zsolt József városi főorvos, valamint a Túrkevei Polgármesteri Hivatal - Czucziné Keresztes Anita jegyző.

„Tisztelt Intézményvezető Asszony/Úr!

Önök számára is ismert az a rendkívüli energetikai vészhelyzet, amely egész Európát sújtja az energiaválság miatt. Szerte az országban teljes intézményeket zárnak be, ma már előfordul, hogy a közvilágítás kikapcsolása miatt kijárási tilalmat rendelnek el, illetve válsághelyzetbe kerültek igen jómódú önkormányzatok is.

Városunkban is határozott lépésekkel folytatnunk kell a fűtési szezon beindulására a teljes átfogó energetikai leállást/átállást. Túrkeve város Képviselő-testülete 2022. október 13-án átfogó rendelkezésekkel hatalmazott fel bizonyos intézkedések megvalósítására. Számos kérdést kellett átgondolnunk és megfontolni, hogy miként lehet megvalósítani a legnagyobb energiafelhasználás-csökkentést az önkormányzat rendszerében.

1. Óvodai Igazgatóság és Bölcsőde

Kérem az Intézményvezetőt, hogy minden lehetséges eszközzel igyekezzen energiahatékony működési rendszert kialakítani. Világítás mérséklése, használt fűtött helyiségek minimalizálása. Az óvoda infrastruktúrájában vizsgálja meg azokat a racionalizálási lehetőségeket, amelyek az energiafelhasználás mértékét érdemben csökkenthetik. Sem a Képviselő-testület, sem jómagam nem kívánok konkrét intézkedésekkel élni az intézmény esetében, figyelembe véve az intézmény működési sajátosságait, ugyanakkor elrendelem, hogy a józan ész kínálta lehetőségek között mérsékelni szíveskedjenek az energiafelhasználást! Intézményi fűtés elmaradása miatt egészségügyi kockázat nem történhet, a gyerekek gondozásához szükséges minimum hőmérséklet feltétel nélkül biztosítandó. Amennyiben 1-2 hónap kiemelkedő rezsiköltséget produkál, abban az esetben haladéktalan tájékoztatást kérek, mert érdemben meg kell fontolni az intézményi szolgáltatás leállításának/összevonásának lehetőségét.

2. Finta Múzeum

A Finta Múzeum működése esetén sem a Képviselő-testület, sem jómagam nem látok érdemi szakmai kockázatot arra vonatkozóan, hogy ha hosszabb idejű leállás valósul meg a múzeumban. Az intézményvezető részére ezúton is világgossá kívánom tenni, hogy amennyiben a rezsivel kap-

csolatos dologi költségei az előzetesen tervezetthez mérten meghaladják annak mértékét, abban az esetben a személyi állomány csökkentésének kárára is fenn kell tartani az intézmény működési kereteit. Önkormányzatunknak, mint fenntartónak nincs forrása kiegészítő működési támogatások biztosítására, így az intézményvezető felelősségi körébe tesszük az energetikai költségek minimalisra szorítását. Semmilyen fennakadást és működési problémát nem látunk abban, ha a múzeum november 15. és február 28. között csak bejelentkezés esetén tart nyitva, továbbá nem látjuk működési kockázatát annak sem, ha december 1. és január 31. között „home office” munkavégzés kerül elrendelésre és a múzeum épületeinek csak a minimális, feltétlenül szükséges működése valósul meg intézményen belül, a fagymentes állapot biztosításával. Ezúton kifejezetten utasítom az Intézményvezetőt, hogy az időarányos szabadságok kiadása minél magasabb mértékben történjen meg és a személyi állomány foglalkoztatását a téli időszakban minél alacsonyabbra csökkentse le, és az minél kevesebb használt (fűtött, világított) helyiségre koncentrálódjék.

Energetikai fejlesztések után a fenti rendelkezések felülvizsgálhatóak, illetve szerencsés lenne a munkaszervezésben az energetikai fejlesztések kivitelezési munkálatait úgy igazítani, hogy annak munkát zavaró hatása olyan időpontokra essék, amelyek egyébként a múzeumban a kevéssé látogatott időszakok.

3. Madarász Károly Művelődési Ház és Városi Könyvtár

Az intézmény speciális helyzetben van, hiszen három egymástól független épületben is biztosítania kellene a közművelődési és kulturális feladatokhoz való hozzáférést a lakosságnak. Ugyanakkor a jelenlegi körülmények között ez nem valósulhat meg. Több beavatkozásra van szükség ahhoz, hogy az intézmény ne veszélyeztesse a fenntartó működését, ezért haladéktalanul szükséges az alábbi intézkedések megvalósítása:

- A Korda Sándor Filmszínházba november 15. és március 31. között bármilyen program, rendezvény csak külön engedéllyel szervezhető, az épület bérbe nem adott részének teljes energetikai leállítását rendelem el. Miután a szociális helyiségekben a fagymentes állapotot a bérlő fenntartja, így a bérléssel nem érintett részekben teljes áram és fűtés kikapcsolás indokolt. Bármilyen rendezvény, program az épületen belül csak külön engedéllyel szervezhető úgy, amennyiben a rendezvény energetikai költségei az ott programszervezést végző rendező teljes költség átvállalásával valósul meg.

- A Városi Könyvtár épületében, annak energetikai költségei miatt szakmai tevékenység minimalizálására kerül sor, könyvkölcsönzésre koncentrálva. November 14-től az érintett munkavállalók a túrkevei Polgármesteri Hivatalban kapnak új munkahelyszínt annak érdekében, hogy az esetleges könyvtári szakmai tevékenységhez kel-

ően közel legyenek fizikailag, és rendelkezésre tudjanak állni a lakosságnak. Miután a könyvtári szakmai munka csak részben valósulhat meg ilyen átszervezéssel, így addig a Polgármesteri Kabinet tanácsadását kérem a munkaszervezésben. A könyvtár épületében fagymentes állapot mértéke a maximum, ami fűtésileg engedélyezhető és minden áramfogyasztót lekapcsolni szükséges. Informatikai munkaállomások az érintett munkavállalóknak kerüljenek áttelepítésre a fent megadott időpontig a Polgármesteri Hivatalba. A munkavállalók szabadságának elrendeléséről az érintettekkel való konzultáció mellett a Polgármesteri Kabinet vezetője tesz javaslatot az intézményvezetőnek.

- A művelődési ház épületében fagymentes állapot fölötti hőmérsékletben 2 helyiség tartható. Ebből az egyik az ott szakmai munkát végzők részére fenntartott irodahelyiség, ahol a munkafeltételekhez szükséges maximális 20 fok fölött nem tartható hőmérséklet.

Emellett az Intézményvezetőt felszólítom arra, hogy a decemberi - januári szabadságolások vonatkozásában személyemet, mint a munkáltatói jogok gyakorlóját felkeresni szíveskedjen, hogy az adott fűtési időszakban minél több szabadságot rendelhessünk el. A munkaszervezést, amikor megoldható „home office” rendszerben kell megoldani, ezeknek elrendeléséről a Polgármesteri Kabinet tájékoztatását kérem, s ezeken a napokon a fűtési hőmérséklet 10 fokban maximalizálandó.

A szervezési és munkafeladatokat otthont adó irodahelyiség mellett a város társadalmi és közösségi életét segítő kiscsoportos foglalkozásokhoz egyetlen helyiség fűthető – csak a foglalkozások időpontjában. Ez a belső terem maximum 18 fokos hőmérsékletre fűthető és a fűtés minimalizálandó a nem használt időpontokban. Kérem az Intézményvezetőt, hogy konzultáljon a közösségi programok résztvevőivel, hogy minél magasabb mértékben magáningatlanokat használjanak ezen közösségi célokra is, és csak azokban az esetekben kerüljön használatra ezen helyiség, amikor a működés hiánya érdemi közösségi károkat okozna. Minden más esetben a helyiség 10 fok hőmérsékleten tartandó. A kiállító terem, a központi terem és az előtér fűtése során csak a fagymentes állapot az, ami fenntartandó. A nagyterem fűtése csak olyankor valósulhat meg, amikor az igénybevevők saját költségen a fűtés energetikai költségét magukra vállalják. Városi programokhoz kapcsolódóan a nagyterem használatához a Polgármesteri Kabinet vezetőjének hozzájárulása szükséges. A szociális blokkokban fagymentes állapot elérése szükséges.

4. Városfejlesztési, Rendezvényszervező és Médiaszolgáltató Kft.

A Városfejlesztési Kft. működése során tájékoztatom az Ügyvezetőt, hogy a média működéshez szükséges önkormányzati helyiségek térítésmentes használatának módjára a rezsivészhelyzet ideje alatt kizárólag a Polgármesteri Hivatal épületén belül van lehetőség. Kérem, hogy a média számára kialakított központi helyszínt, a volt Mezőbank épületét 2022. november 14-ig elhagyni szíveskedjenek és ott csak a károk megelőzését indokló beavatkozások történhetnek. Javasolom a fűtés és energetikai rendszer teljes leállítását és a mellékhelyiségek

fagymentesítését. A médiában dolgozó szakszemélyzet a Polgármesteri Hivatalban kap ideiglenes munkahelyszínt.

A pályázatírói munkavégzés körülményeinek rendszeréről, a jelenleg is a Polgármesteri Hivatal épületében dolgozó munkatársak munkakörülményeiről Túrkeve Város Jegyzője dönt a hivatal működési kereteinek meghatározásánál.

5. Dr. Nánási Lajos Egészségház

Túrkeve város egészségügyi alapellátásában dolgozó orvosok levelet juttattak el hivatalomba, amelyben javaslatokat tettek az energetikai költségek visszaszorítására. Jelen rendelkezéseimet annak figyelembevételével teszem. Az orvosi rendelők működésének gyakorlata csak úgy valósulhat meg, hogy a rendelők használó szakorvosok a rendelők üzemelése során felmerülő energetikai költségeket maradéktalanul átvállalják. Amennyiben ehhez az szükséges, hogy az érintett helyiséghasználók vállalkozási tevékenységükhöz kapcsolódó fűtéshez villanyfűtési be rendezéseket szerezzenek be, annak költségeit magukra vállalják. Az egyedi gázmérők lehetőségét fenntartva az érintett szakorvos vállalja annak költségeit, amelyet a korábbi gyakorlatnak megfelelően fizetnek meg. Az orvosi ügyelet által használt helyiségek során csak azokban a helyiségekben tartandó fenn a fűtés-, víz- és energiaszolgáltatás, ahol az ügyeleti ellátást biztosító szolgáltató annak költségeit átvállalja, és ahol annak méréséhez szükséges infrastruktúra biztosított. Amennyiben akár az alapellátáshoz (4 háziorvosi rendelőben és 2 fogorvosi rendelőben), akár az orvosi ügyelethez az egyedi mérés lehetősége nem biztosítható, abban az esetben ennek kiépítését haladéktalanul meg kell tenni. A közös használatú helyiségekben, úgy, mint váró és szociális blokkok az energetikai költségek minimalizálandóak. A rendelőkben, amennyiben az épületet használó szakorvosok az energetikai költségek méltányosan szétosztott mértékének megfizetésétől továbbra is elzárkóznak, a fűtés kikapcsolását rendelem el. Műszaki beavatkozásokkal biztosítani szükséges a rendelkezések megtartásához szükséges átalakításokat. Felszólítom a Jegyzőt, hogy a megemelkedett energetikai költségek miatt az orvosi rendelőbe rendelt személyi állományt racionalizálni szíveskedjen. Tisztítószert további biztosítása megszűnik.

6. Városgondnokság Nonprofit Kft.

A Városgondnokság Kft. működése során is a maximális energiahatékony feltételeit kell biztosítani. A korábbi székhely irodaépület (egykori AFIT irodaház) vagyongazdálkodásba történő visszaadása történjen meg (ha még nem történt meg). Az új irodahelyiségnek a részben a Városgondnokság Kft. tulajdonában lévő egykori Városgazdálkodási Vállalat épületének földszinti, utcafronti helyiségei használhatóak, ahol az ügyfélfogadás feltételei kiépültek. Kérem, hogy a működés során a munkafeltételekhez szükséges minimum hőmérséklet legyen biztosítva, s a nem használt helyiségekbe energetikai minimalizálás valósuljon meg. December 1. és január 31. között a munkavégzéshez szükséges minimum személyi feltétel biztosítandó csak, amit lehet „home office” ügymenetben biztosítandó, ennek mértékéről az ügyvezető dönt. A munkaszervezésben a munkáltatói jogok gyakorlásával szabadságok elren-

delése történjen meg. Az ügyfélszolgálaton telefonos elérési ügyeleti rendszer működjön azokon a heteken, amikor általános szabadságolások kiírása megtörténik.

7. Polgármesteri Hivatal

A Polgármesteri Hivatal működése során a 257/2022. (X.13.) sz. képviselő-testületi határozatban foglaltak megvalósulásához szükséges intézkedések történjenek meg. A Képviselő-testület által előírt tervek készüljenek el és a szükséges intézkedések haladéktalan megvalósításához a feltételek valósuljanak meg. Tilos éjjeli jelzőfények és fények használata, tilos az indokoltnál nagyobb mértékű energiafelhasználó egységek működtetése. Az épület azon részében, ahol munkavégzés zajlik, a hőmérséklet 20 fokban maximalizálható. A folyosók, a szociális blokkok esetében a világításhoz szükséges energiafelhasználás minimalizálása folyamatosan ellenőrzésre kerüljön. A hivatali helyiségekben a munkafeltételekhez szükséges hőmérséklet biztosítása az energetikailag leginkább alacsony költségű módszerek felé mozduljon el. Felszólítom a Jegyzőt, hogy az önkormányzat működésének, működési feltételeinek biztosításához biztosítson munkavégzési helyet a Városi Könyvtár dolgozóinak, az önkormányzat 100 %-os tulajdonában lévő Városfejlesztési Kft. dolgozóinak és a városi média munkatársainak. A hivatal épületében nem közvetlenül önkormányzati feladatellátást végző munkaszervezetek energetikai költségeinek igénylése történjen meg és minden energetikai költség áthárítása valósuljon meg. Az ehhez szükséges tárgyalás lefolytatását a Jegyző haladéktalanul tegye meg és érvényesítse az önkormányzat érdekeit a nagyobb felhasználókkal szemben, úgymint pl. a Kormányhivatal. A hivatal személyi állománya a hivatal áramellátását magáncélra nem használhatja.

8. Városi Önkormányzat

A város közterületeinek közvilágítása során a költségek minimalizálásának műszaki megoldásai kerüljenek megvalósításra. Amennyiben a közvilágítás költségei, főként annak energetikai felhasználási költségei meghaladják a költségvetési rendeletben biztosított kereteket, abban a pillanatban a Képviselő-testület tájékoztatása haladéktalanul indokolt, szükség esetén akár kijárási tilalom elrendelésével rendelkezessen a közvilágítás lekapcsolásáról, ha észszerűbbé műszaki megoldást nem áll rendelkezésre. Abban bízva, hogy ezen intézkedésekre nem lesz szükség, a korábbi polgármesteri vállalásoknak megfelelően a Ligetben a közvilágítás maximum 21 óráig éghet.

A Védőnői Szolgálat energetikai költsége minimalizálható. A munkáltató jogok gyakorlójaként elrendelem a szabadságok kiadását, és 2022. december 1. és 2023. február 28. között „home office”-ban történő munkavégzést. A jogszabályban nem védőnői hatáskörbe tartozó feladatok elvégzésnek megszervezéséről intézkedni szíveskedjenek.

Kérem valamennyiüket a fenti rendelkezések hatékony végrehajtására! Amennyiben kérdés merül fel, amennyiben tisztázandó helyzet áll elő, készséggel állok rendelkezésükre!

A koronavírus pandémia viszontagságai után ezzel az újabb kihívással is meg kell birkóznunk, a város működőképességét biztosítanunk kell a legnehezebb körülmények között is, ezért a fentiekben kérem szíves együttműködésüket, tisztelettel, munkájukhoz jó egészséget és kitartást kívánva.”

Tisztelt Lakosság!

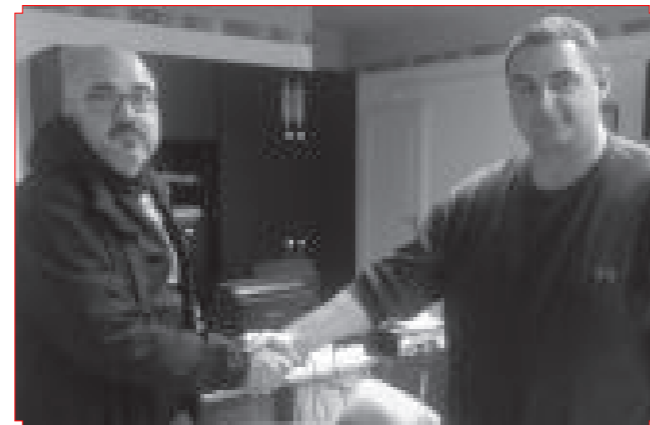
A fenti intézkedéseket kényszerből rendelttem el - más lehetőség hiányában.

VEZETŐVÁLTÁS A VÁROSGONDNOKSÁG KFT. ÉLÉN

2022. november 1-jei dátummal Túrkeve város Képviselő-testülete hét hónap időtartamra Ökrös Jánost nevezte ki a Túrkeve Városgondnokság Nonprofit Kft. élére, megbízott ügyvezetőként. Katona István ügyvezető ez év nyarának végén kérte közös megegyezéssel munkaviszonyának megszüntetését 2022. október 31. napjával. A képviselő-testület ezt elfogadta, ezúton is köszönetét fejezi ki sok éves áldozatos munkájáért. A vezető egy rendkívül nehéz, embert próbáló időszakon van túl, a Kft.-re meglehetősen sok és nehéz feladatot bízott a polgármester.

A Túrkevei Városgondnokság Nonprofit Kft. a hatályos cégtörvény szerint nem működhet képviselői jogra felhatalmazott vezető nélkül, ezért gyorsan kellett dönteni, s 2022. november 1-jei dátummal indokolt volt egy ügyvezető kinevezése. Szempontként merült fel az ilyen jellegű közfeladat ellátásban eltöltött gyakorlat, s lehetőség szerint a város és közfeladatainak ismerete. Miután Ökrös János egy ideje ilyen jellegű munkakoordinációt végez városunkban, és több évtizedes munkatapasztalata van más önkormányzati munkában is, valamint több szakirányú felsőfokú vég-

zettséggel rendelkezik ezen szakterületekhez kapcsolódóan, kézenfekvőnek tűnt, hogy esélyt kapjon arra, hogy az önkormányzati cég élén is kipróbálja kvalitásait. A képviselő-testület egyhangúlag támogatta kinevezését. Eddig városunkban jól bizonyított munkavégzésével, s bíznak benne, hogy új beosztását az eddigiekhez hasonló dinamikával végzi. Munkájához sok sikert, jó egészséget kívánunk!

Karácsonyi falu, jégpálya, karácsonyi kivilágítás

SALLAI R. BENEDEK - POLGÁRMESTER

Három terület – a karácsonyi falu megrendezése, a jégpálya üzembe helyezése és a város karácsonyi fénybe öltöztetése - idei megvalósítása komoly fejtörést okoz.

Kezdjük a jégpályával. Nagyon sokan éltek visszajelzéssel a 2021-ben megkezdett jégpálya programokkal kapcsolatban. Mint az talán ismert, pályázati támogatásból vettük meg a város jégpályáját és állítottuk fel elsőként az elmúlt év telén. Nagy öröm volt a Polgármesteri Hivatal ablakából látni az iskolás csoportokat, a vidám, önfeléd arcokat, azt, hogy fiatalok, idősebbek egyaránt nagy örömmel hódoltak a téli sportok eme elegáns műfajának. Ugyanakkor mindenki tudja, hogy az energiaválság rettenetesen elnehezítik az önkormányzati működéseket is. Vannak települések, ahol több intézményt bezárnak, van, ahol a közvilágítást nem tudják finanszírozni, más önkormányzatok tömegesen értékesítenek nagyon értékes ingatlanokat azért, hogy az évet finanszírozni tudják. Túrkeve város Képviselő-testületének döntése értelmében természetesen mi is megkezdjük a felkészülést a téli időszakra, s részben november 1-től, részben november közepétől nagyon komoly korlátozások léptek életbe az intézményeinkben.

Vizsont mindezekhez érintőlegesen kapcsolódik, hogy ígéretet tettem a Képviselő-testületnek, hogy a város pénzügyi forrásaiból nem fordítunk olyan jellegű „luxus” kiadásokra, mint a karácsonyi fények, karácsonyi falu és a jégpálya. A Túrkevei Atlétikai Club (TAC) téli sportok szakosztályának képviselőivel egyeztetve ennek ellenére megszületett az a döntés, hogy ha a teljes idényre nem is, de legalább a két ünnep közötti időszakra megpróbáljuk felállítani a jégpályát. A TAC ennek érdekében támogatásgyűjtést kezdeményezett, hogy azok, akik nem sajnálják a pénzt arra, hogy másoknak is szórakozást okozzanak, esetleg segítsék a pálya felállításának költségét. Nagyon nehéz helyzetben van mindenki, ezért semmiképpen nem érezzük úgy, hogy elsődleges prioritás városunkban ez a feladat, ugyanakkor azt is tudjuk, hogy igenis vannak olyan emberek a városban (és akár a szomszédos településeken is), akik áldoznának azért, hogy akár csak egy hétnyi vidám programot biztosítsanak családjuknak.

A két ünnep között egyébként is meglehetősen magas bevétellel működött a pálya. Sajnos a rezsiköltségek miatt mindenképpen emelni kell majd az árakon, ami már önmagában hozzájárul ahhoz, hogy üzemelhesen a pálya, de a támogatások stabilizálhatják azt.

A TAC felkérésére dr. Herczegh Adél kolleganóm kezdi el ezen felajánlások gyűjtését. Mivel ez a megoldási lehetőség senki számára nem kötelező jellegű, így kérem, hogy mindazok, akik nem értenek ezzel egyet, ne befolyásolják negatív módon mindazokat, akik megtehetik, hogy áldozzanak, jó szívvvel adakozzanak egy ilyen megvalósítás érdekében! A TAC akár számlát, akár támogatásról szóló igazolást tud nyújtani az ilyen jellegű befizetésekről.

Kántorné Bíró Emília alpolgármester asszony a város díszkivilágítását tartotta többek között szem előtt és velünk együtt elszomorodott amiatt, hogy a városnak nem igazán lesz lehetősége ezen díszkivilágítás használatára 2022-ben. Vele is magánadományokból, legalább az advent utolsó hétvégéjére és karácsonyestére egy néhány napos felszerelést kívánunk létrehozni, hogy mégis karácsonyi hangulatot teremtsünk városunkban.

Harmadjára, de nem utolsó sorban sokan kérdezik, hogy lesz-e idén karácsonyi falu. Sajnos ez a program is a „luxus” kiadások kategóriájába került, így önkormányzati forrást erre nem lehet biztosítani.

Megpróbálnánk mindhárom elképzelést úgy megvalósítani, hogy ehhez városi forrást rendelni ne legyen szükséges. Lehet, hogy egyiket sem tudjuk megvalósítani és nem találunk rá elegendő külső forrást, de lehet, ha csak néhány napra is megpróbálnánk a szeretet ünnepének hangulatát a város lakóinak megteremteni. Kérem mindazokat, akiknek a rezi kifizetése kockázatot jelent, ne akarjanak most adakozni! Jelen felhívás sokkal inkább azoknak a vállalkozásoknak és jómódú állampolgároknak szól, akiknek néhány tízezer forint nem okoz problémát ilyen célra, és szintén fontosnak tartják ezen célok megvalósítását.

• A jégpálya üzembehelyezése tehát a TAC forrásaiból várható, kevesebb ideig lesz, s bizonyosan emelni kell sajnos a használati díját. Gyűjtünk hozzá támogatásokat is, s így is csak abban az esetben valósítható meg, ha a hőmérséklet az adott időszakban nem lesz 10 fok fölött, és éjszakánként mínuszok vannak.

• A karácsonyi kivilágítás még bizonytalan, de legalább az ünnepi hétvégére, ha összejön elég adomány, megpróbáljuk kidíszíteni a várost.

• A karácsonyi falu létrejöhet - az egyeztetéseket elkezdjük -, de az energiaköltségeket a sátraknak, a vendéglátóknak maguknak kell biztosítani.

Bízom benne, hogy – mint már annyiszor – ez alkalommal is sikerül az összefogás erejével az ünnep hangulatát megteremteni városunkban.

Kerítés=dilemmák

SALLAI R. BENEDEK - POLGÁRMESTER

Elsőként hangsúlyozni kívánom, hogy jelen soraimat gondolatébresztőnek szánom. Bízom benne, hogy senki sem következtet a jelen sorokból arra, hogy városvezetőként én fogom előírni, milyen kerítése legyen a lakosok házáinak.

Egy város működését, üzemelését, mindennapjait számos, egymástól független és egymásra épülő jogszabály határozza meg. Vannak szabályok, amelyekre kormányhivatali struktúra vagy más kormányzati szervek, míg vannak, amelyek végrehajtásában az önkormányzat rendelkezik illetékességgel és hatáskörrel. **Az építéset területén ma már a Polgármesteri Hivatal nem bír hatósági jogkörrel**, tehát nem önkormányzatunk az, aki az építéset engedélyezi. Ennek ellenére több olyan területe van a háztartások fejlesztésének, amelyek a hatályos jogszabályok alapján önkormányzati hatáskörbe tartoznak. A nem engedélyköteles tevékenységek közül **a kerítésépítések ügyében komoly mulasztásokra hívta fel a figyelmet városunk főépítésze**. Főépítész asszony arra szólított fel, hogy tartassam be a városban a kerítésépítéssel kapcsolatos szabályokat. Szétnéztünk a városban, sok utcaképet megnéztünk és főépítész asszony szomorúan állapította meg, hogy **a túrkeveiek nincsenek tisztában a kerítésépítés jelenlegi szabályaival**. Én sem voltam.

Két nagyon fontos momentumot említett, amelynek betartására hangsúlyozottan hívta fel a figyelmet.

- Az egyik **a kerítések átláthatósága**. Ezen jelen ismert szabályozás alapján nem lenne szabad kerítést építeni csak úgy, hogy az udvar területére minimum 30 %-ban betekintést engedjen. **Nem lehet teljesen zárt a kerítés**. A két méter és annál magasabb teljesen zárt kerítések sikátorszerűvé teszik az utcákat, leszűkítik a látható teret és rendkívül rossz érzésű utcaképet teremtenek. Ezen városképi szabályozás általánosan érvényes és minden zárt kerítést át kellene alakítani. Hangsúlyozom, én biztos nem fogok fellépni annak érdekében túrkeveikkel szemben, hogy bontsák le a kerítésüket, ugyanakkor ezúton kívántam szóvá tenni, hogy a jelenleg hatályban lévő szabályozás szerint csak úgy lenne szabad kerítést építeni, hogy bizonyos részben átlátható.
- A másik terület a **kerítés építés során használt anyagok** meghatározásának kérdése, hiszen a jelenlegi szabályozás nem teszi lehetővé például a „lindab” jellegű elemek alkalmazásával készített kerítéseket. Épp ez igaz a hullámpalára is, s ezen szabályozási részek részben összefüggésben vannak az előző szabályozási pontokkal. Megjegyzem, főépítész asszony arra is felhívta a figyelmemet, hogy a „lindab” elvileg akkor sem alkalmazható, ha csak szálanként, az átláthatóság megtartásával kerül beépítésre. A kerítést fából, vasból, téglából, kőből lehet építeni.

/Csak zárójelben jegyzem meg, hogy a jelenleg érvényben lévő szabályokat nem a városi főépítész alkotja, mindössze azok betartására hívja fel a figyelmet. főszerk./

Ugyanakkor kérdésként merül fel, hogy ezen bejelentésköteles tevékenységek során a jövőben alkalmazzuk-e és milyen szigorításokkal alkalmazzuk a főépítész asszony szakmai elvárásait a jogszabályok megtartására vonatkozóan? Így, hogy felhívta erre a figyelmem, egyértelműen én is érzem és látom már a városban azokat a helyeket, ahol a két méternél magasabb „lindab” lemezek teljes mértékben leszűkítik az utcaképet és városképileg romboló hatással csökkentik kis városunk esztétikai képét. A mellékelt képekkel nyugat-európai és kelet-európai példákat szemléltetek, hogy mi a különbség utcaképileg a kerítés nélküli, vagy csak alacsony kerítéssel bíró utcaképek között, s milyen kontrasztban áll ezzel szemben a magas kerítések használata. Városunk utcaképet, ezáltal városunk esztétikáját valamennyien befolyásoljuk döntéseinkkel, hogy ilyen vagy olyan kerítést építünk, s miként határoljuk le a teret, ahol élünk.

Miután semmiképp nem szeretnék senkit kerítésbontásra rávenni, mindössze annyit kérek, hogy gondolják át a leírtakat, s tanakodjunk, hogy a jövőben milyen valós jogszabály megtartásával törekedjünk ezen terület kezelésére városunkban. Az számomra világos az utcaképeket nézgetve Dániában, Hollandiában, Belgiumban vagy Ausztriában: másként mutat, mint a romániai, ukrán utcák egy része, vagy akár városunk bizonyos utcaszakasza is.

A döntés a miénk: milyen utcaképeket szeretnénk, milyen irányba akarunk haladni?

Kormányablak Túrkevéen

SALLAI R. BENEDEK - POLGÁRMESTER

Már a 2010-2014. közötti ciklusnak is egyik elképzelése volt, hogy okmányiroda helyett kormányablak jöjjön létre Túrkevéen. Dr. Szabó Zoltán polgármester kezdeményezte elsőként ennek megvalósulását, aminek létrejötté egészen a közeljövőig várat magára.

A korábbi elképzelések leginkább arról szóltak, hogy a hivatalon belül kellene megoldani a kormányhivatali működést. Azonban a közelmúlt eseményei (koronavírus, rezsiváltság) arra mutattak rá, hogy „közös lónak túros a háta” és folyamatos konfliktust jelent a rezsiköltségek, a takarítás, üzemeléssel kapcsolatos költségek megosztása vonatkozásában, azon túl, hogy a nyitvatartásban is folyamatos eltérések voltak és vannak a hivatal és az okmányiroda között. Persze sokan azt sem tudják, hogy ez két különálló szervezet. Gyakran kérdezik, hogy mi van az okmányirodában – de persze nem elvárható, hogy a közigazgatási rendszer zavaros illetékességi és hatásköreit átlássa.

Mindezek miatt 2020-ban kezdeményeztem a Miniszterelnökséget vezető miniszternél, hogy Túrkevéen egy független új kormányablak jöjjön létre, jelentősen kibővítve a közigazgatási szolgáltatások elérésének lehetőségét városunkban.

Az akkori tervezések, lehetőségek megvizsgálása során a Kormányhivatal munkatársai szinte kizárólagosan a Városi Könyvtár átalakítását tartották alkalmasnak. Szerettünk volna alternatív lehetőségeket kínálni, többek között ezért vettük meg a régi Mezőbank épületét, de az elvárt feltételeknek egyedül a könyvtár felelt meg. Ennek az elképzelésnek a nyilvánosságra kerülésekor lakossági tiltakozások jelentek meg, és az ágazatban dolgozók is aggályukat kifejtve arra ösztönöztek, hogy engedjem el tervem a magasabb szintű közigazgatásról. Emiatt az elmúlt kb. másfél évben ez a téma parkoló pályán volt, s nem is gondoltam újra erre, amíg dr. Berkó Attila, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei főispán telefonon meg nem keresett azzal az örömteli hírrrel, hogy a Megyei Kormányhivatal érdemi forrásokat nyert el arra a célra, hogy a túrkevei okmányiroda kormányablakká alakuljon, fejlődjön. Ennek a lehetősége azért is kiemelkedően fontos, mert közben a Miniszterelnökséget vezető miniszter bejelentette, hogy

az okmányirodák jövője záros, és ahol nem alakul át kormányablakká, ott valószínűleg megszűnik, és az érintett lakosság a legközelebbi kormányablakban tudja majd elintézni ügyeit. Ez esetünkben azt jelentené, hogy a túrkeveieknek Mezőtúrra kellene járnia ügyintézésre.

Miután mindenképpen el akartam hártani ennek kockázatát, Főispán úrnak azonnal ígéretet tettem arra, hogy megkeressük a megoldást a megfelelő helyszín kiválasztására. Újból városunkba látogattak a Kormányhivatal munkatársai és immár harmadik alkalommal két helyszínrre szűkült le a lehetőségek száma: a régi OTP épület, illetve ismét a városi könyvtár egy részének az átalakítása. Az egy rész konkrétan azt jelenti, hogy a jelenlegi 390 m²-ből 172 m² kerülne leválasztásra a felnőtt olvasótermi helyszínen, illetve a mellette lévő részben. Ez nem azt jelenti, hogy megszűnik az olvasóterem, nem azt jelenti, hogy közösségi programok nem mehetnek a könyvtárba, avagy megszűnne a könyvtár! Mindössze annyit, hogy két olvasóterem helyett egy lesz és a programok egymásra csúszásának megakadályozása kicsivel nagyobb figyelmet igényel. A könyvtár raktározásra és egyéb funkciókra „megkapja” a régi Mezőbank épületét, így 82 m²-t az elvesztett 172 m²-ből visszkap. Minden szempont mérlegelésével a felújítási költségek, az önkormányzati gazdasági szempontok, közigazgatási célok alapján Túrkeve város Képviselő-testülete kezdeményezésre csaknem egyhangúlag (egy fő tartózkodásával) megszavazta a városi könyvtár északi részének átadását kormányablak átalakításának céljaira.

Ezzel a döntéssel, ezzel a lehetőséggel 2023. december 31-ig megtörténik a fizikai megvalósítás és az egységes kormányhivatali arculathoz illeszkedő, új bútorokkal felszerelt, bővebb létszámú, bővebb ügyintézésre lehetőséget teremtő kormányablak jön létre. Az elképzelés korábbi ellenzői közül igyekeztem többeknek a véleményét kikérni, akik részt vettek a Kormányhivatallal történt egyeztetésen, ahol dr. Katona Károly főigazgató úr is jelen volt. Mind megértették és elfogadták ezt az elképzelést, bízva abban, hogy városunk számára így születik a legjobb fejlődési lehetőség közigazgatási területen. 2024 januárjában tehát már egy új, bővebb szolgáltatásokat nyújtó kormányablak nyitja meg kapuit városunkban.

ÁRSTOP

November 14-től új, kék színű tájékoztató tábla várja a vásárlókat az élelmiszerüzletek bejáratánál – derül ki az új Magyar Közlönyből. Az új tájékoztatón már mind a nyolc, árstopos terméket felsorolják, valamint az is olvasható, hogy melyiket mikori áron rögzítették:

A kormány döntése alapján a szeptember 30-i szinten rögzítik a tojás és a krumpli árát, ezzel 8-ra bővült az árstopos termékek listája.

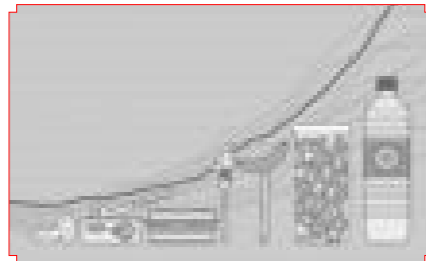
Az árstop mikéntjéről egy igen érdekes írás látott napvilágot Előd Fruzsina és Bakró-Nagy Ferenc tollából:

„Hiába terjeszti ki a kormány egyre több alapcikkre az árstopot, sokan kapnak sokkot hetente a bevásárlókosaruk fölött, látva, mennyit drágult már megint minden. A globális élelmiszer-infláció okairól hallhattunk már eleget, ezek a világ legtöbb országát többé-kevésbé érintik – azt azonban nem magyarazzák meg, miért lóg ki Magyarország felfelé a mezőnyből. A forint elértéktelenedése, a magyar élelmiszeripari cégek gyenge teljesítménye és a kormányzati intézkedések mind hozzáteszik a magukét a helyzethez. Cikkünkben kiderül az is, miért drágult meg brutálisan a hazai gyártmányú trappista sajt, miközben a tej hatósági áras.

A világon mindenhol drágul a megélhetés, az élelmiszerek ára különösen nagyot ugrott az elmúlt évben. De ha magyarként azt érezzük, hogy az itteni árnövekedés még ebben a környezetben is túrhetetlen mértékű, akkor nem lövünk nagyon mellé. Magyarország

ugyanis az őszi élelmiszer-inflációs adataival a világ topligájába került, olyan – alacsonyabb gazdasági fejlettségű és/ vagy fegyveres konfliktus, embargó sújtotta – országok mellé, mint Szíria, Ghána, Moldova, Suriname vagy Irán.

Az Európai Unió tagállamai közül Magyarországon volt a legmagasabb élelmiszer-infláció már szeptemberben, majd októberre egészen 40 százalékgig ugrott fel éves alapon. Mindezt úgy sikerült elérni, hogy a drágulás fékezése érdekében néhány alapélelmiszerre még ársapkát is bevezetett a kormány. A maximált árú termékek köre novemberben tovább bővült, bekerült a krumpli és a tojás is.

A forintromlás lehet legfontosabb ok

A forint fokozatos elértéktelenedése egészen sokáig nem szivárgott be érezhetően a magyar árakba: hiába vesztette el a forint értékének ötödét az euróval szemben 2010 és 2020 között, az MNB azt mérte, hogy nincs érdemi importált infláció Magyarországon. Ez egyfelől meglepő lehet, hiszen rengeteg terméket hozunk be külföldről, amelyekért idegen devizában kell fizetni, de az egész világon alacsony inflációs környezet és a fogyasztókért folytatott verseny megmagyarázhatja a jelenség okát. A 2010-es évek nagy részében a gazdaság amúgy is dübörgött, Kelet-Európában bővült a fogyasztás, a cégek szép profitot tudtak realizálni még úgy is, ha benyeltek némi árfolyamvesztést, miközben nem kockáztatták az esetleges piacvesztéssel járó áremelést.

Ez a trend elaltathatta a döntéshozók figyelmét, akik rendre csak azt szeretik emlegetni a nemzeti deviza értékvesztése kapcsán, hogy ez versenyelőnyt jelenthet a magyar cégeknek az exportpiacokon, és jó a Magyarországon jelen lévő külföldi

munkaadóknak is. Az évtizedekig tetszhalott infláció 2020-as felélénkülése idején azonban elemzők már figyelmeztettek: hamarosan vége lehet annak a trendnek, hogy a cégek árazásában nem jelenik meg a gyenge forint. Azóta egy sor sokszerű esemény szakadt rá a világgazdaságra, megváltoztak a makroszintű trendek, a forint hanyatlása pedig a jegybank legutóbbi, drasztikus kamatemeléséig folytatódott. A 400 forint feletti euró- és dollárárfolyam nemcsak az olyan termék árára mér drasztikus csapást, amelyeket egy az egyben külföldről hozunk be, de az itthon külföldi alapanyagokból előállított árukéra is.

Pesti Csaba, az AKI munkatársa arra hívta fel a figyelmet, hogy a gyenge árfolyam hatása az élelmiszerek terén elsősorban az inputoknál (alapanyagok, energia) mutatkozik meg, ezek lettek jóval drágábbak itt, mint más európai országokban. Az AKI-ban ennek megállapításához megnézték néhány alapvető termék költség szerkezetét piacmeghatározó szereplőknél, és az jött ki, hogy amikor az inputárak nőnek külföldön, az forintban kifejezve rendre még nagyobb árnövekedést hoz itthon. Fontosnak találták azt is, hogy a hosszú távú trendek alapján sok termék magyar ára egy külföldi árhoz igazodik, a magyar foyadékfej vagy a sertéshús ára például rendre a német árat követi.

Baj van az ágazati cégekkel

A magyar élelmiszeriparról általában kevesebb szó esik, mint az agráriumból, holott legalább ugyanakkora szerepe van az árak alakulásában. Helyzete pedig nem valami rózsás. Egyrészt, mint Pesti Csaba említi, a szektor cégeinek jövedelme és forrásellátottsága messze alulmúlja a mezőgazdasági cégekét, rosszabb az árbevétel-arányos jövedelmezőségük, nem kapnak uniós agrártámogatásokat. Következésképpen kevesebb tőkéjük is halmozódik fel, kevesebb a bankbetétük.

Ez azzal jár, hogy amikor baj van (például drasztikusan emelkednek a gyártási költségek), akkor ezeknek a cégeknek kevésbé van lehetőségük puffert

képezni a saját forrásaik felhasználásával, tompítani a hirtelen jelentkező hatásokat. Az is elmondható a hazai élelmiszer-ágazatról, hogy energia- és munkaerő-hatékonysága alacsony. Ez azt jelenti, hogy pontosan ugyanazt a terméket Magyarországon egy kicsit több energiával és egy kicsit több élők munkával tudjuk előállítani, mint egy fejlettebb élelmiszeriparral rendelkező országban (vagyis az EU nagy részén).

A cikk fontosabb megállapításai röviden

Miért nagyobb az élelmiszer-infláció Magyarországon, mint más uniós országokban?

- A forint sokat veszített az értékéből. Az élelmiszergyártók sok inputért külföldi devizában fizetnek, nőttek a forintban kifejezett költségeik.
- Nagy volt a kereslet az ársapkák és a választási osztogatás miatt. Az ársapkák bejelentése után sokan betá-

raztak hosszan eltartható ételekből, illetve az év eleji, ezermilliárdos állami transzfer egy részét is ételre költötték a családok.

- A magyar élelmiszeripar nem elég hatékony, munkatermelékenysége alacsony, több emberi munkával és energiával termel, mint sok más ország hasonló vállalkozásai.
- Korábban elmaradt áremeléseket pótolnak be a cégek és beszállítók. Hosszú évekig alacsony volt az inflációs környezet, sokan nem emeltek annyit az áraikon, mint maguktól tették volna. Most bepótolják.
- Az ársapkák és a különadó költségét más termékeken hozzák vissza a boltok. A kormány pluszsarcral sújtja a kiskereskedelmet, és a maximált árú termékek esetében veszteséges üzletre kényszeríti. A kiesést más termékeken igyekeznek visszaszedni.

- Magas a magyar áfa. Ha a nettó ár nő, az összességében nagyobb növekedést ad ki a bruttó, fogyasztói árban.

Mi következhet ezután? Több terméknél (olajos növények, búza) sok függ az orosz-ukrán háborútól és az oroszok készletezési stratégiájától. A magyarországi búza mindenesetre most példátlanul drága, innen valószínűleg már inkább lefelé fog menni. A sertéshús hasonló pályán indulhat el hamarosan, csirkéből viszont tartós túlkereslet várható, árcsökkenésre ne számítsunk.

A magyar élelmiszeriparban sok szakértő számít tömeges finanszírozási problémákra. Az agrárcégeknél a forgóeszköz-hitelek drágulása jelent komoly versenyhátrányt a környező országokhoz képest, ahol alacsonyabbak a kamatszintek.

A kiélezett helyzetben sok kevésbé versenyképes, csak a belpiacra termelő vállalat eleshet.”

A GILIGÁN EGYESÜLET LEADER PÁLYÁZATA

SZÁSZ BÉLA -A GILIGÁN TERMÉSZETVÉDELMI ÉS HAGYOMÁNYŐRZŐ EGYESÜLET ELNÖKE

A Giligán Természetvédelmi és Hagyományőrző Egyesület 2021 decemberében irodafejlesztésre pályázatot nyújtott be a VP6-19.2.1.-64-6-21 kódszámú, **Nagykunságért Vidékfejlesztési Egyesület - Civil szervezetek tevékenységének támogatása** című felhívás alapján.

Ezt a támogatást a Vidékfejlesztési Program Irányító Hatósága támogatásra alkalmasnak minősítette, így megkezdtük a program kivitelezését is. A projekt keretében laptopok, asztali számítógépek, irodabútorok, egyéb eszközök kerülnek beszerzésre, melyek az egyesületünk mindennapi működését segítik, ugyanakkor más célokat szolgáló informatikai eszközök beszerzése is folyamatban vannak, melyek segítséget nyújtanak sok más civil szervezetnek is.

A program kezdetekor együttműködési megállapodás született több szeghalmi szervezettel (Körös-Sárréti Civil Szervezetek Szövetsége, Ötletinfó Közhasznú Non-profit Kft., Szenshi Sportegyesület, Történelmi Lőegylet Hagyományőrző Egyesület), egy kondorosi egyesülettel (Pont Mi Közhasznú Egyesület), valamint egy mezőtúri

egyesülettel (Zöld Vadon Egyesület) is arról, hogy a beszerzésre kerülő informatikai hálózati eszközök (NAS szerver, routerek, tárhelykapacitás) ezen szervezeteknek is a rendelkezésére álljanak, így biztonságosan és nem utolsósorban ingyen tudnak levelezőszervert és tárhelykapacitást használni a Giligán Egyesület rendelkezésére álló felületein. Ezen felül beszerzésre kerül egy saját tervezésű, egyedileg gyártott pályázattámogató szoftver is, mely segítséget nyújt a szervezeteknek a projektek adminisztrációja során fellépő hibák kiküszöbölésére. Az eszközök jelentős részét helyben szerezzük be, mely segíti a helyi vállalkozókat és helyben tartja a pályázati forrásokat, ami az egyesületünk számára mindig is fontos célként jelent meg.

A projekt zárása egyelőre még odébb van, mivel a forrásokat első lépésben saját költségvetésből kell biztosítanunk, de a projekt első felét már magunk mögött tudjuk. A további eszközök és a program elkészítése még folyamatban van, reményeink szerint a 2023-as év első negyedében teljes egészében használatba kerül.

SÚLYOS BÍRSÁGOT KAPHAT, AKI ÍGY AKAR SPÓROLNI

Komoly bajba kerülhet, aki nem lépett időben, és most akarja megvásárolni a télire szánt tűzifát. Már a háború kitörése óta komoly problémák támadtak a tüzelésre alkalmas fákkal: a legtöbb fatelepen ugyanis kifogytak a fából, vagy csak alig tudnak szállítani – van, ahol hat hét is eltelik, mire hozzájuthatunk a téli tüzelőhöz, ha egyáltalán kapnak még kandallófát. Ezért aztán sokan most úgy gondolkodhatnak, mindent elégetnek majd a kályhába, kazánba, hogy kiváltsák a gázfűtést. Ám csúnya bírságot kaphat, aki például kezelt fával akar fűteni.

Elvinné a spórolást a büntetés

Az Agrárminisztérium tájékoztatása szerint ugyanis kezeletlen fa és papír kivételével tilos bármi más égetni. Bár kezeletlen lehet a régi, akár összetört bútortárgy, vagy felújításból maradt padlóval begyűjtani, ez szigorúan tilos a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII.23.) Korm. rendelet alapján.

Íde tartozik a

- „kezelt” fa, tehát festett, lakkozott (pl. régi ablakkeret, ajtók, raklapok stb.),
- rétegelt lemez, bútortárgy,
- építési fahulladék,

- színes, „fényes” papírhulladék,
- petpalack, műanyag hulladék,
- autógumi, használt ruha, rongy,
- fáradt olaj, üzemenyanyag is.

A jogszabály szerint, akit rajtakapnak, **100 ezer forintot kell fizetnie, ha nyílt téren éget illegálisan hulladékot, és 300 ezer forint a bírság, ha bármely anyagot engedély nélkül háztartási tüzelőberendezésben éget el.**

Súlyosan környezetszennyező

Jobb, ha tudjuk, a fent említett anyagok elégetésekor a bennük található, vagy kezelés következtében felhordott, különböző mérgező vegyületek a levegőbe és a hamuba kerülnek, ezáltal szennyezve a környezetet, közvetlenül károsítva az egészségünket. Ezen túl, a nem rendeltetésszerű használat miatt a készülék garanciáját is elveszíthetjük – olvasható a futsokosankampany.hu oldalon. Érdekes a szezon előtt még a fűtőberendezéseket ellenőriztetni is, ha ugyanis a tüzelőberendezés működése nem megfelelő, a tökéletlen égés során felszabaduló gázok egy része nem távozik a kéményen keresztül, így a szobában lévők egészségét – különösen a gyermekekét és időskorúakét – közvetlenül károsítja.

KARÁCSONYI FALU

A karácsony talán a legszebb, a legmeghittebb ünnepeink egyike, ilyenkor ünneplőbe öltöztetjük a lelkünket is. Az együtt megélt élmények mindannyiunkra olyan hatást gyakorol, ami szavakba nehezen önthető. Pár évvel ezelőtt egy fantasztikus kezdeményezésnek köszönhetően megszületett a túrkevei karácsonyi falu ötlete, amely az advent időszakában számtalan programmal, önzetlen adakozással, együtt megélt pillanatokkal ajándékozott meg bennünket. A település apraja-nagyja megmozdult, ki így, ki úgy segített a megvalósításban, hogy valóban felemelő legyen a várakozás időszaka, s maga az ünnep. Az összefogás ereje csodákra képes, s mi ennek a csodának voltunk részesei.

Nehéz ilyenkor az anyagiakat említeni, hiszen az ajándékozás nem erről szól, most mégis rákényszerültünk az aktuális gazdasági helyzetre, a rezszi árak emelkedésére, a mindannyiunkat sújtó infláció miatt. Legfőképp ez az oka annak, hogy igencsak sok fejtörést okozott a karácsonyi falu megrendezésének ötlete az Önkormányzat számára. Sok vívódás után az a döntés született, hogy a korábbi évekhez hasonló formában kerül megrendezésre a karácsonyi falu. Adjuk meg ennek az élményét magunknak, egymásnak!

Azt tudomásul kell venni, hogy semmi nem lehet ugyanolyan és ugyanakkora, mint ahogyan eddig. Szerénységre, takarékoskodásra kényszeríti a várost az élet. Ennek ellenére is próbál a városvezetés egy kis melegséget, együttérzést, szeretetet csempészni az adventi várakozás időszakára.

A döntést tettek követték, elindult a szervezés. Ebben az évben az új helyszín a Liget – sátor és annak közvetlen környéke lesz. Hasonlóan a korábbi rendezvényekhez, a szervezők bíznak benne, hogy számos színes, szórakoztató előadás, kézműves foglalkozások, jó hangulatú közösségi találkozási lehetőség, forralt boros hangulatú esték várnak ránk.

Biztatunk mindenkit, kicsiket és nagyokat, időseket és fiatalokat, túrkeveieket, hogy jöjjenek el az adventi forgatagra! Töltsük fel együtt lelkünket szeretettel, vidámsággal, meghittséggel és boldogsággal. Ha csak kicsi időre is, de hagyjuk magunk mögött a gondokat, melyek egész évben gyötörnek minket, s adjuk át önmagunkat a karácsonyra készülődés lélekmelengető varázsának.

Az Önkormányzat most is jelentős részt vállal abban, hogy sikeresen valósulhasson meg az év legszebb időszakának méltó ünneplése, emellett azonban most sem nélkülözhető a segítő önkéntesek sokasága, támogatásuk.

A rendezvény háziasszonya és főszervezője ez alkalommal is Kántorné Bíró Emília alpolgármester asszony. Az ötletekkel, javaslatokkal, felajánlásokkal akár az internetes hivatalos oldalon, akár privát Messenger üzenetben, vagy az alábbi elérhetőségeken keresheti meg a szervezőket bárki, aki szeretne bekapcsolódni a III. Túrkevei Karácsonyi Falu szervezésébe:

Telefon: +36 70 3759190, +36 56 222111
vagy a kabinet@turkeve.hu email címen.

Túrkevei Karácsonyi Falu! Liget, pavilon

A falu nyitva tartása ezen a napon: 15:00-20:00! Az adventi vásárban helyi kézművesek és termelők portékáinak megvásárlására lesz lehetőség. A falu vendéglátósai forró italokkal és helyben süttött ételekkel várják a vásárlókat.

2022. november 26. szombat	2022. december 10. szombat
15:00 A Túrkevei Karácsonyi Falu megnyitása Köszöntőt mond: Kántorné Bíró Emília, a rendezvény háziasszonya	15:00 Petőfi Sándor Általános Iskola karácsonyi műsora
15:30 Túrkevei Óvodai Igazgatóság és Bölcsőde gyermekeinek és óvodapedagógusainak műsora	15:15 Madarász Károly Népdalkör karácsonyi dalsokra
16:30 Parázs Zumba Varázs	15:30 Dalma Dance Club műsora
17:00 Az első gyertya meggyújtása az adventi koszorún Sallai Róbert Benedek - Polgármester úr Kántorné Bíró Emília - A rendezvény háziasszonya	16:20 Egressy Béni Zeneiskola műsora
Egész délután a kézműves sátorban a Túrkevei Óvodai Igazgatóság és Bölcsőde óvónői várják a kicsiket és nagyokat, ahol karácsonyi témájú alkotások születnek. Az Angyalsátorban megkezdődik az adományok gyűjtése.	16:45 Mikulásfutás szabályok, beharangozó
2022. december 3. szombat „SZERETET SÜTEMÉNYT AJÁNDÉKBA!”	17:00 A harmadik gyertya meggyújtása az adventi koszorún TAC FUTÓ SZAKOSZTÁLY Debreczeni Andrea és Kántor Lajos
Karácsonyi aprósütemény verseny, 15 óráig lehet a sátorban leadni a finomságokat. Eredményhirdetés után a sütemények kiosztásra kerülnek a vásárban! Zsűri: Kiss Imréné Magdi és Kovács Erika.	17:30-19:00 Mikulásfutás a TAC futószakosztály szervezésében
15:00 Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda műsora	Mikulás egész délután várja a kicsiket a Mikulás házban egy közös képre. Egész délután a kézműves sátorban a Finta Múzeum dolgozói várják a gyerekeket kézműves foglalkozásra. Angyali "Ki mit tud?" az Angyalsátor előtt!
15:40 "Egy új lap, melyre bármi írható..."- Tóthné Czinder Valéria, Kádár-Csaplár Dóra és Csaplár Béla énekel.	Jótekonysági sütívásár a Mozgássérültek Túrkevei csoportja és a Foltta-Folt Kör tagjai jóvoltából (advent 3. és 4. szombatján).
16:20 Karácsonyi aprósütemény verseny eredményhirdetése	2022. december 17. szombat
16:30 Fülemlé-duó, Mikulás-zenés-interaktív műsor	15:00 Kistücsök néptánc csoport műsora
17:20 A második gyertya meggyújtása az adventi koszorún Szabóné Debreczeni Ildikó - igazgatónő Hollósiné Varga Ilona és Szabó Ildikó - igazgatóhelyettesek Vida Tamás - igazgató úr	15:20 Petőfi Sándor Általános Iskola karácsonyi műsora
Egész délután a kézműves sátorban Gombosné Papp Ibolya, Varga-Tóth Kitti és a Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda tanárai várják a gyerekeket kézműves foglalkozásra.	15:30 Korda Vince Alapfokú Művészeti Iskola társastánc és néptánc tanszakának műsora
Angyali "Ki mit tud?" az Angyalsátor előtt!	16:00 Angyali "Ki mit tud?" fellépők, eredményhirdetés
A rendezvény főszervezője: Túrkeve Város Önkormányzata	16:30 A negyedik gyertya meggyújtása az adventi koszorún Kereszti Roland - Református lelkész Ondavay Tibor - Pápai prélátus, esperes plébános
A résztvevők a rendezvényre való belépésükkel beleegyezésüket adják, hogy a róluk készült képek, videók közzé tehetőek	16:45 Karácsonyi gyöngyszemek a Chorda kórus és barátai előadásában a Polgármesteri Hivatal nagytermében
	18:00 A Kevi Érdeklődők Klubja és a túrkevei katolikus hitközség szervezésében Karácsonyi koncert Juhász Orsolya és Geréb Zsuzsa előadásában Helyszín: Katolikus templom

KÖZTERÜLETI KAMERÁK VÁROSUNKBAN

Túrkeve város rendőrőrsének parancsnokával, Koós Róbert alezredessel, valamint a Polgármesteri Hivatal munkatársaival egyeztetve Sallai R. Benedek polgármester úgy véli, hogy továbbra is szükséges a térfelügyelő rendszerek fejlesztése.

2020-ban kezdődött el egy fejlesztési program, aminek eredményeként a jelen önkormányzati ciklus végéig 76 fix külterületi kamera telepítése történik meg. Ebből 12 kamera már most a külterületre vezető utakat figyeli. 12 frekvenciált helyen, néha változó helyszínről eddig is működött kamera, de az elmúlt hetekben a fejlesztés megvalósítását elnyert cég, a Hajdú Villamosság és Vagyonvédelem Hungary Kft. újabb fix kamerák létesítését állította helyre, ezért jelenleg már több, mint 30 kamera van.

Hihetetlen bosszúságot okoz a városban az állandó csinytevés és lopások jelenléte. A buszpályaudvaron kerékpáros tolvajlások történtek többször is, sajnos nem ritka a rongálás, szemetelés a Ligetben, de előfordult, hogy a Setét Mihály utcában egy személygépkocsiban szándékos károkozás történt. A város polgármestere továbbra is biztatja a lakosságot, jelezzék az ilyen jellegű bosszúságaikat, hogy alkalmazkodó módon reagálni tudjanak ezekre és a fejlesztéseket.

tések során ellenőrizni tudják, hogy valóban a legfontosabb helyekre koncentráltak-e a kamerákkal. A közelmúltban bemutatott rendszerben a 30 kamera már jelentősen növeli a város biztonságát, de a következő időszakban a maradék kamerák is elkészülnek. A városvezetés bízik abban, hogy a gonosztevők tevékenységét teljes mértékben vissza tudják szorítani az egyre nagyobb számú kamerák telepítésével. A kamerafelvételeket a hivatal munkatársai nem látják, azok minden képanyaga és rögzítése a rendőrségre van bekötve.

Bízunk benne, hogy kisvárosunk közbiztonsága tovább javul a megfigyelőrendszer folyamatos telepítésével, bővítésével.

A VÁROS SZOLGÁLATÁBAN

A Túrkevei Önkéntes Tűzoltóság új vonuló járművel végzi önfeláldozó munkáját. A korábbi, 8 évet szolgáló gépjárművet sikerült lecserélni, és egy korszerűbb, magasnyomású szivattyúval, csörlővel, fényárbóccal szerelt járművet sikerült beszerezni

Németországból. A részben a Magyar Kormány pályázati támogatásával megvalósult fejlesztés tovább fejleszti az egyesület munkáját, ami városunk biztonságának növekedéséhez járul hozzá. Ehhez ezúton is jó egészséget, kitartást, tűzmentes napokat kívánunk!

IN MEMORIAM CZEGLÉDI ERZSÉBET

CSAJBÓK FERENCNÉ

2022. október 31-én hajnalban a mezőtúri kórházban elhunyt Czeglédi Erzsébet tanárnő. A halálhírt néhány óra múlva az unokaöccse hozta tudomásomra.

Születünk, élünk, szeretünk, meghalunk – mondta egyik általános iskolai tanárom egy osztálytalálkozónkon, amikor a már eltávozott tanárainkra, diáktársainkra emlékeztünk.

„A világ... szép és senkinek nem lehet felróni, hogy élni akar, ameddig csak lehet” (Mörrike)

Erzsike élni akart, orvosai orvosi csodaként tartották őt számon, aki több mint öt éven át biztató sikerrel küzdött a gyilkos kórral.

Tolsztoj azt vallja, hogy „olyan ember számára, aki szellemi életet élt, nincs halál”.

Erzsike szellemi életet élt, de két lábbal a földön járt. Szülei féltő szeretete – övezte boldog gyermekora volt. A kislányból szorgalmas, tehetséges diák, a diákból – vágyait, álmait kiteljesítve – tanár lett. 1975-ben frissdiplomás biológia és mezőgazdasági ismeretek és gyakorlatok szakos tanárként került szülővárosa egyik – a Petőfi tér 6. sz alatti – általános iskolájának a tantestületébe. Több évtizedes tanári munkáját 2015-ig – nyugállományba vonulásáig – ebben a közösségben végezte. Tanóráit a korszerűség, gyermekközpontúság, következetesség, céltudatosság hatotta át. Diákjai ismereteit versenyekre való felkészítéssel is gazdagította: Herman Ottó, Kaán Károly, Zádor és Ágota versenyek, az őszi természetismereti versenyek elmaradhatatlan résztvevői voltak tanítványai. 1993-ban a Herman Ottó biológia verseny országos fordulójában diákja kitűnő szerepével az V. helyezett lett. E diák kiselőadása a legjobbnak bizonyult az országos mezőnyben.

Oroszlánrészt vállalt a Kossuth Lajos Tudományegyetem által indított „Innováció az iskolában” c. programban. Ennek keretében 1985-ben az ő iskolája volt a központja az V. Iskolakonferenciának. Ez az országos rendezvény arra volt hivatott, hogy bemutassa milyen szerepet játszhat egy iskola egy kisvárosban a gyermekek nevelésében az óvodától a középiskoláig. Ő írta a Szülőföldem, Túrkeve című helyi tankönyv „Túrkeve környékének természeti képe” fejezetét. A Tehetségműhely, a Búvár szakkör, a Palánta Egyesület, a Kis Tudósok Konferencia mind-mind az ő hivatástudatának állomásai. A Balogh János Nagykunsági-Nagy Sárréti Tájékozástudományi Konferencia keretében levelezős versenyt hirdetett általános iskolások számára a Petőfi

Sándor Általános Iskola. Ő volt a vetélkedő feladatsorának összeállítója, az értékelő csoport vezetője. A konferencián az utóbbi években 7 diákja tartott előadást. Tanítványai a kiváló felnőtt előadók és a hallgatóság körében osztatlan sikert arattak.

Osztályfőnökként minden esetben a szülő-gyermek-pedagógus együttműködésének megteremtésén fáradozott. Első osztályába járt az a tanítvány, akivel később kollégaként dolgozott együtt. Ennek a kollégának a kislánya mondhatta Őt osztályfőnökének utolsó osztályában. Úttörővezetőként életszerű, a gyermekek igényei-hez igazodó csapatprogram kimunkálásán fáradozott. Éveken keresztül számíthatnak rá úttörővezetőként Csillebércen és Zánkán

is. A „Zánka Barátja” kitüntető cím birtokosa volt. Tanári tapasztalatait pedagógusjelöltek szakvezető tanárként is hasznosította. Több diákja választotta életpályául a pedagógus hivatást. 2020-ban az Alföldkutatásért Alapítvány és a Túrkevéért Alapítvány által alapított Balogh János díj birtokosa lett.

A Kevi Érdeklődők Klubjának aktív tagja volt. A klub 10 éves fennállásakor megjelent könyvben „Egy közösen átélte jó élmény hidakat épít közénk” címmel fogalmazta meg véleményét a közösségről: „Így épül ez a képzeletbeli híd! Építsük minél többen, minél hosszabbra, minél tovább ezt a hidat!”

A híd 2022. október 31-étől nélküle kell tovább építenünk.

Egy bölcs gondolat kívánkozik ide: Éljen úgy, hogy ne legyenek észre ott, ahol vagy, de nagyon hiányozz onnan, ahonnan elmentél!

Erzsike! Mi észrevettünk, amíg velünk voltál, de elmondhatatlan, mennyire hiányozol, amióta nem vagy velünk.

Mintha Te üzennél Michelle Moran író szavaival:

„Amikor meghalunk,
nem az marad utánunk,
amit a síremlékünkre vések,
hanem az, amit mások életébe szőttünk.”

Erzsike! Te tovább élsz rokonaidban, tanítványaidban, kollégáidban, barátaidban, ismerőseidben, szomszédaidban: BENNÜNK mindazzal, amit a mi életünkbe szőttél. Szerető szüleid mellett találd meg Te is a megnyugvást, a békességet!

Nyugodj békében Erzsike!

PETŐFIS HÍREK

DEÁK ILDIKÓ, RETTERNÉ GYENES ERIKA

Az idősebb generációnak a novemberről főként az egészséggel kapcsolatos hírek, reklámok jutnak eszébe. A mai kor embere azonban újabb és újabb közösségi alkalmakat, programokat teremt, majd tesz közzé az internet segítségével, melyek egyrésze akár hagyományvá is válhat.

Egyik jó példa erre intézményünkben a **Narancssárga nap**, melynek apropóján idén is előkerültek és megjelentek a folyosókon, a termekben a rémisztő jelmezek, a narancssárga/fehér öltözetek, valamint ételek is. Minden osztály megtartotta a „Narancssárga napot”, vagy Halloween partyt - az elnevezés különböző volt ugyan - de mindenhol egyformán megjelent és tartósan ott is maradt a jókedv, a kacagás, egymás ugratása. Játék, játék, játék volt aznap a porondon. A programból természetesen nem maradhatott el a szülők jóvoltából biztosított közös étkezés sem, ami különleges, rémisztő, de egyúttal szellemes étkeket tartalmazott.

Következzen pár játék a délutánból a teljesség igénye nélkül: szellemes célbadobás, elszabadult szellemfik keresése, Öltözz múmiának! Activity, lufitáncoltatás, Fess ki!, Grimaszoljunk!, Ne edd meg!!!

Az őszi sor- és váltóverseny évek óta nagy népszerűségnek örvend az alsósaink körében. Október legvégén az egyes évfolyamok jókedvűen és kitartóan játszottak, küzdöttek meg egymással a hatalmas tornateremben. A folyamatosan bővülő, megújuló sportjátékok és sporteszközök változatos, az életkornak megfelelő egyszerű, illetve összetettebb feladatokkal tették próbára a gyerekeket. A szervezett sportfoglalkozás célja az egészséges életmódba beépített mozgás megszerettetése, illetve a fair játék kialakítása, és természetesen az együtt töltött minőségi idő biztosítása minden diák számára. Így természetes volt a folyamatos szurkolás, ujjongás, egymás hangos biztatása, a közös öröm.

A felsősök sem maradtak ki az őszi sportolásból, ugyanis november 11-én, Karcagon került megrendezés-

re a VII. Jász-Nagykun-Szolnok megyei Sportnapok Férfi Általános Iskolai Labdarúgó Bajnoksága. A mérkőzések után iskolánk csapata Vincze Mihály felkészítő tanár irányításával 2. helyezést ért el.

Az igazi hűvös idő beköszöntével mindig nagy várakozás előzi meg iskolánkban a **Márton-napot!** Osztályszinten mindenki megtartotta a maga vigadalmát, a tanítványok nagy öröme. Rengeteg színes programunk volt. Ezek közül a először a Márton napi szokások játékos felelevenítésére került sor. Majd voltak, akik a hagyományok szerint nagy lakomát csapva megjósolták az elkövetkezendő időjárást. Mások mindenféle ludas kézműveskedésben vettek részt, vagy éppen lúdtalpat megelőzendő mozgásos feladatokkal, és még számos ötletes programmal tették egyedivé a ludas napunkat. Természetesen nem maradhatott el a Lúdas Matyi című mese megnézése, továbbá a Madarász Károly Művelődési Ház Táncház és Libanap program meglátogatása sem!

November 17-én pályaaorientációs nap keretében valamennyi évfolyamon változatos programok engedtek bepillantást a szakmák, foglalkozások világába. Elsősorban a helyi, illetve a környező városok középiskolái jelentek meg standjaikkal, és nyújtottak részletes információkat az érdeklődőknek a Petőfi téri épület tornatermében és tantermeiben. Nagy örömeinkre néhány asztalnál egykori diákjaink mutatták be jelenlegi iskolájukat, választott szakmájukat. A középiskolák sok gyakorlati bemutatót tartottak, ahol a diákjaink különböző szerszámokat, eszközöket is kipróbálhattak az elméleti tájékoztatók után.

A **pályaaorientációs nap** az alsóban főleg a foglalkozásokkal való ismerkedés játékos formában, illetve saját tapasztalat szerzése „üzemlátogatás” során valósult meg. Elsőseink a „Mi leszel, ha nagy leszel?” kérdésre próbáltak meg választ találni játékos formában. A nap csúcspontja a Tescoba és a Kevi Süti Pékségbe tett látogatás volt, ahol nem csak bevezettek minket az ott dolgozók munkájának rejtelmibe, hanem meg is vendégeltek minket. Köszönjük szépen! A 2. évfolyam tanulói közül voltak, akik ellátogattak a T.A.G. Service iroda és műhelybe, ahol majdnem kerülhettek egyet az ott lévő járművekkel, illetve megtapasztalhatták, hogy egy szerelő műhelynek az irodájában is kemény munka folyik. A nagyobbak egy része játékos formában mélyült el egy-egy szakma, mesterség érdekességeiben. A Petőfis bemutató mellett nagyon népszerű volt a Dinya Józsefnél tett látogatás, ahol megnézhetők a több évtizedes gyűjtőmunka eredményeként létrehozott I. világháborús katonai gyűjteményét, megismerkedhettek itt régi korok mesterségével, és eszközeikkel, tárgyak, fotók, és relikviák segítségével. Délután pedig a napközis

gyerekek betekintheztek a Túrkevei Tűzoltóság munkájába. Köszönjük a szülők, családok, középiskolák, munkahelyek támogatását pályaaorientációs napunk programjainak megvalósításában.

A Madarász Károly Művelődési Ház és Városi Könyvtár **Népmese Rajzverseny** hirdetett három kategóriában, melyre sok szép és igényes alkotás érkezett iskolánk tanulóitól is. A legkiemelkedőbb képeket készítőket a IX. Országos Rajzfilmünnephez kapcsolódva ünnepélyes keretek között vehették át a díjakat. Iskolánk helyezettjei:

7-10 éves kategóriában: Faragó Adél 2.b II. hely és Nagy Benedek Zoltán 2.b III. hely, Felkészítőjük: Kovácsné Szécsi Mária. Különdíj: Rác Attila 1.a, Kovács Larissza 3.b és Fábíán Izabella 3.b, valamint a 3.b osztály -Népmese fája- alkotásával. Felkészítőjük: Gombár-Forgács Mariana.

A **Túrkevei Petőfi Sándor Általános Iskola dolgozói és diákjai mindenkinek kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új esztendőt kívánnak.**

A zene a lélek szava

November 11-én a református templom adott otthont egy szívet melengető koncertnek, ahol szép számban élvezhettük a zene mindent körülölelő varázsát. Az Amadeus Vonósnégyes adott koncertet kisvárosunkban, ami sokáig élni fog emlékezetünkben, hiszen a zene út a szívekig, s ezt mindannyian átérzhettük.

Ahogy Johnny Depp fogalmaz rendkívül találóan: „A zene érzelmileg megérint minket, ahol a szavak önmagukban nem képesek.” Nem lehet szavakba önteni azt a katartikus érzést, amit ez az este jelentett a hallgatóság számára!

További zenei élmények részesei lehetnek mind-

zok, akik december 3-án este fél hatkor ellátogatnak a református templomban megrendezésre kerülő Adventi hangversenyre, valamint a december 17-én este hat órakor kezdődő Karácsonyi koncertre, melyet a katolikus templomban hallgathatnak meg.

A 20 éve megválasztott nagykun kapitányra emlékeztünk

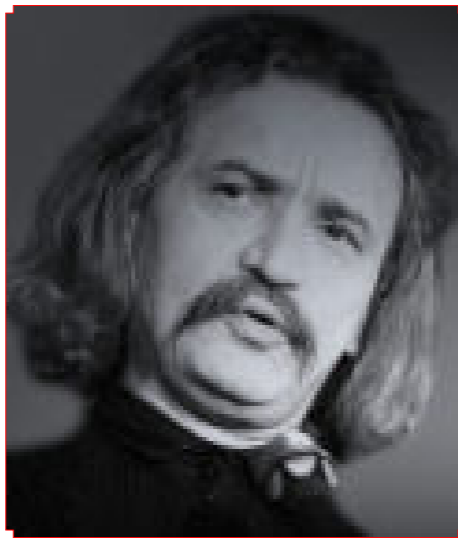
FARKAS ROZÁLIA - INTÉZMÉNYVEZETŐ

Az ősz a szebbik arcát mutatta azon a délutánon, mintha az időjárás is tudta volna, egy kedves emberre emlékeztünk, amikor csakis szép idő lehet. Jöttek barátok, családtagok, ismerősök, tisztelők. Itt volt velünk Balogh Marci húga: Icuca, akIt minden kolléga, művészbarát szeretve tisztel, s több túrkevei családtaggal Marci édesanyjának testvére, a Marci emlékét hűen őrző Emike néni. Velünk tartott a regnáló nagykun kapitány, Illéssy Ádám, valamint Nagy András, Kunhegyes nagykun kapitánya. A rendezvényt megtisztelte jelenlétével Kántorné Bíró Emília alpolgármester asszony, s itt volt néhány meghatározó barátja Marcinak, akik közül szeretném kiemelni: Aranyos Károlyt, a Honvéd Együttes nyugalmazott vezetőjét, valamint Székely Tibort, a Magyar Huszár és Katonai Hagyományörző Szövetség elnökét. Az ő jelenlétük is bizonyítja, mennyire szeretik, tisztelik Balogh Mártont a mai napig is.

A délutánon levetítettük a Pólya Pali bácsi jóvoltából ránk maradt kun kapitány választást 2002-ből, amely az akkori Kevi Juhászfesztivál alapvető programja volt. Azt hiszem, ezeket a képsorokat nem lehet elégszer megköszönni Pali bácsinak és Icuának, hogy az utókor számára megörökítették. Mínta ott lettünk volna! Meghatottan néztük a kisfilm összeállítást, néhol könnytől csillogó szemeket felfedezve a nézők soraiban. Majd ezt követően most is levetítettük azt az összeállítást, amely a sokoldalú Balogh Marcit néptánc és népdalok nélkül nemigen lehet elképzelni, ezek a produkciók adták az emlékezés két fő alappilléret. A néptáncot jelen esetben a túrkevei lelkes, hagyományörző, tehetséges fiatalokból álló Kistücsök Néptánccsoport képviselte. A közönség hatalmas vastappsal köszönte meg a produkciójukat. Majd a népdalok csodálatos világába röptett el bennünket a Bececs együttes, akikkel tudjuk, Marci is sokat szerepelt, több közös hangfelvételen is közreműködött velük. Vavrincez Andrást, az együttes vezetőjét a túrkevei

népdalszerető közönség már személyesen jól ismerhette, hiszen a Madarász Károly Népdalkör szervezésében létrejövő népdaléneklő versenyen két alkalommal is zsűrizett Balogh Marcival karöltve. Az együttes a régi oszlopos tagok mellett a csodásan éneklő, s Marci emlékének énekével híven adózó Nagy Dorkával érkezett. Azt hiszem, nem túlzok, ha azt mondjuk, hangjával elvarázsolta hallgatóit! A Bececs együttes produkciója a Hungarikum Bizottság támogatásával valósulhatott meg.

Túrkeve első nagykun kapitányára ezen a délutánon kedves jó barátja emlékezett, dr. Bartha Júlia néprajzkutató-etnográfus, a következő sorokkal:

Sokoldalú ember volt Balogh Márton, igazi művész. Istenáldotta tehetség, aki az alföldi pusztából nőtte ki magát és meghódította - ha nem is a fél világot, hisz nem abban a korban született, - de a mi szívünket és magyar népi kultúra tisztelőinek szívét mindenképpen. Varázsos személyiségéből sugárzott a derű, az életöröm. Ez lehetett a titka a sikereinek. Meg a tehetsége, ami a néptáncban és

a népdaléneklésben egyaránt felragyogott. Szerette Sinka István költészetét. Van is némi párhuzam kettejük között. Sinka sorai, amit Marci is idézett gyakran, nagyon passzolnak hozzá, mintha csak róla szólnának:

„Nagyapám, s dédapám lelke dalolt nekem a pusztán, /
Hogy keljek fel a virágok közül, induljak el a dalok jussán! /
Hagyjam magára a nyáját, / Mert felőlem az rendeltett, hogy
vihar fújja meg a számat...”

Egész életművével azt sulykolta belénk, hogy a nekünk a dal kell, a novellák, versek, az anyanyelv nagy szüreti mulatságai, melyek megtanítják a lelket a hegyek fölé is felsuhanni...

Túrkeven született 1946. január 30-án, ebben az Alföld szívében elnyújtózó kedves kisvárosban. Szép szál, magyaros bajszú kevély kevi legény volt, aki fergeteges táncával és bársonyos baritonjával sikert sikerre halmozva gazdag életutat járt be. Már általános iskolás korában táncolt itt, Túrkeven, de a szolnoki kollégiumi évek alatt kitűnt táncművészségével, s hamarosan a Tisza Táncegyüttes tagja lett. Egy életre eljegyezte magát a táncdal és a színpaddal. 1964-ben már az Állami Népi Együttes tánckarában táncolt Rábai Miklós keze alatt, majd a Honvéd Művészegyüttes táncosa lett. Bár gyönyörű, de nem könnyű a táncosok élete, a tánc nagyon igénybe veszi az ízületeket, volt is egy súlyos térdműtété... Ezért-e, vagy a jövőre gondolva egyre gyakrabban énekelt is a színpadon, fergeteges sikereket aratva.

1981-ben megnyerte a Röpülj Páva Népdalverseny nagydíját. A döntő után a Honvéd Művészegyüttesben

szólista státuszt kapott. Az egyénisége, tánc- és énektudása miatt nagyszerű karakterszerepeket kapott: a Kisbojtár rablója, Katonánóta, Kunsági botoló, Hegyközi lakodalmas vőfélye és sorolhatnánk. Kiteljesedhetett a pályája.

Mély emberi kapcsolatok, sűrű tartó barátságok jellemezték életének ezt a szakaszát. Előadások, próbák utáni baráti összejövetelek, borozgatások során a székhelyüknek számító Fő utcai Csillag borozóban nagy tervek születtek. „Itt alakult meg a Dalárda, ahol Csapó Károly nagy hírvé énekes segítségével összeállítottunk egy műsort Bakanóták címmel, melyben széki dalt énekelt Marci...” - emlékezik Kakuk Pál, a Magyar Állami Népi Együttes örökös tagja és hajdan volt tánckarvezetője.

Balogh Márton a fél világot bejárta, végig énekelte a Honvéd Együttessel, népdalkincsünk legdrágább dalaival. Senki nem tudta énekelni a Hány János toborzóját úgy, hogy énekelte és táncolt is. Számára ez természetes volt.

Az éltető közege volt a színpad. Rádiófelvételek sora és hanglemezek - a Bakanóták, Tavasz hadjárat, Férfiének, 60 népdal táborútnál című CD-k - örökítették meg tehetségét. A Daloló Túrkeve című kazettát szülővárosa jelentette meg, akkor, amikor Marci vezetésével újjáéledt a Kevi Kör. Megmutatták a világnak e csöpp református sziget kincseit.

Igényes, derűs, játékos komédiás, vérbeli profi volt, aki mindent a maga szorgalmának és tehetségének köszönhetett. Felfedezték a rock-zene is. Előbb táncosnak kérték fel az István a király-ban, majd énekes szerepet is kapott, ő lett István király Regőse. Majd Rákóczi szerepét énekelte Viktor Máté Itt élne, halnod kell című oratóriumában 1985-ben, Koltay Gábor rendezésében. 1992-ben Szörényi Levente felkérte az Attila című rockopera táltos szerepére, amit kimondottan az ő hangjára írt. Az Operettszínházban játszott Kolumbusz rockopera indián főnökének szerepében teltház

előadásokon fantasztikus sikert aratott. 1996-ban énekelte Illés Lajos Magyar ének című művének egyik szolamát.

Különös világban élünk mi...

Egy olyan országban, ahol a felejtés nemzeti vonás, sőt, a közöny ikertestvére, különös szerepe van az emlékezésnek. Megrázó, felrázó, hiszen korszakokat hantolhatnánk ki a történelmünkéből, mely erősebb a jelen időnél, hitet, akarat-erőt, szenvedélyt a széthányt kövekből.

Mi itt a Kunságon másként gondolkodunk, másként élünk, mint a haza túlfelén. Jobban összekovácsolódott a Hatkunság, foggal-körömmel ragaszkodik a hajdani értékekhez, a rendelkezés szabadságát felidézendő még az egykori autonómia szellemiségét is gyakran megidézünk. Kunkapitányt, jászkun főkapitányt választ az egykori történelmi Hármas Kerület népe ma is. Immáron 20 éve, hogy Túrkeve, a szülőváros, 2002-ben magához ölelte, felkérte a kunkapitány tisztségének betöltésére. Balogh Márton az újkori kunkapitányok sorában a harmadik volt. Rangjához méltón viselte ezt a nem mindennapi tisztséget. Kunkapitány az lehet, aki kiemelkedik a közösségből. Mára már jelképpé szelidült ez a tiszt. A mindenkori önrendelkezés, a szabadság jelképévé.

A Teremtő 64 évet adott neki. Most, amikor rá emlékeztünk egykori pályatársával, érte szólt a következő műsor minden hangja, minden láb dobbanása, s ha látna bennünket boldog lenne...

Hiányol nekünk Marci! De hisz köztünk vagy, velünk. Énekeljük a dalaidat, sokszor, kiváltképp azt a gyönyörűt:

„Mert a haza nem eladó,
Ezüstpénzre nem váltható,
Mert a haza, mert a haza,
Te magad vagy!”

KÉK - A KEVI ÉRDEKLŐDŐK KLUBJA

SALLAI R. BENEDEK, A TERMÉSZETFOTÓS

NAGYNÉ BEDŐ ILDIKÓ

A Kevi Érdeklődők Klubja, a KÉK szervezésében november 14-én a Madarász Károly Művelődési Házba hívta az érdeklődőket, akik a város polgármesterét, Sallai Róbert Benedeket egy másik oldaláról szerették volna megismerni. Tudvalévő, hogy polgármesterünk elkötelezett természetvédő és természetfotós. Erről a tevékenységéről nyerhettek betekintést a résztvevők, sok-sok természetfotóval és élménybeszámolóval.

Elismerték munkánkat

FARKAS ROZÁLIA - INTÉZMÉNYVEZETŐ

A Magyar Népművelők Egyesülete pályázatot hirdetett, melynek célja a 2022-es XVI. Kultúrházak éjjel-nappal országos rendezvénysorozatban megvalósult legszínvonalasabb események bemutatása, melyek által a közművelődési intézmények „jó gyakorlatokat” ismerhetnek meg.

A pályázók köre: minden olyan a 2022. évi akcióban részt vett közművelődési intézmény, illetve kulturális civil szervezet, amelyek a Petőfi bicentenáriumhoz kötődő rendezvényt is szerveztek a Kultúrházak éjjel-nappal hétvégéjén, azaz 2022. szeptember 23-25. között. A pályázóknak a rendezett programmal illeszkedniük kellett a kommunikációs kampány szlogenjéhez: „Minden nap értéket adunk”. Kikötés volt még, hogy a megvalósított események újszerűek legyenek és minél szélesebb közönségréteget legyenek képesek bevonni, a programelemek minél szélesebb időszávot öleljenek fel.

Intézményünk a szeptember 25-én, 17 órai kezdettel megrendezésre kerülő „Petőfi és a magyar nóta” című programmal nevezett a pályázaton. Ezúton is szeretném megköszönni a műsor fellépőinek a segítőkész, értéket adó munkájukat. A műsorban közreműködött a legendás Madarász Katalin, Tóthné Czinder Valéria, Koltai László, Deák Lajos énekes-

ként, akik vállalták, hogy a dalsokrukba Petőfi megzenésített nótáiból is csempészték, Tordai Zoltán kiváló primás pedig a zenekarával az énekesek kíséretét biztosította, valamint a Petőfi korához hűen illeszkedő zenekari darabokat adott elő, hatalmas sikerrel. Külön szeretném megköszönni Csajbók Ferencné tanárnő Petőfi Sándor Szülőföldemen című versének elszavalását! Jómagam pedig Petőfi és kortársairól szóló anekdotákkal próbáltam színesíteni a programot. A műsor nagy sikerrel lezajlott, melynek megvalósítását a Hungarikum Bizottság támogatta. A tapsok és a visszajelzések alapján a közönség jól érezte magát. Örültünk, hogy egy értékes programot nyújthattunk az érdeklődők számára.

Október 4-ei keltezéssel kaptuk meg Bordás István, a Magyar Népművelők Egyesülete elnökének levelét:

„A Magyar Népművelők Egyesülete nevében ezúton gratulálok a Kultúrházak éjjel-nappal rendezvénysorozat alkalmából kiírt „Hogy volt” pályázaton nyújtott kiemelkedő teljesítményükhöz. A község kategóriában önök is díjazottak lettek.”

Az esemény sajtóközleményében a következőket olvashatjuk:

„A Hogy volt? című pályázatra, amelyben a megvalósult rendezvényeket kellett ismertetni megadott szempontok szerint. 25 pályázat érkezett. A nyertesek:

- REMEK - József Attila Művelődési Központ – Salgótarján
- Szabadszállási ÁMK József Attila Községi ház,
- AGORA Szombathelyi Kulturális Központ – Szombathely,
- Madarász Károly Művelődési Ház és Városi Könyvtár – Túrkeve,
- „Salla” Művelődési Központ és Könyvtár – Zalaötvö,
- Kondor Béla Községi Ház és Intézményei.

Köszönjük a szakmai elismerést! Ezúton szeretném megköszönni minden Kollégának, aki ezen a programon, vagy az előkészítésében dolgozott, s munkájával hozzájárult a sikeres lebonyolításhoz: Petőné Fábrián Erzsébet, Barnáné Finta Anikó, Nagy-Makai Viktória, Darócziné Hernádi Titanilla, Molnárné Szonda Ildikó, Nagy Róbert, Kurgyis Lajos, Bacskai Attila.

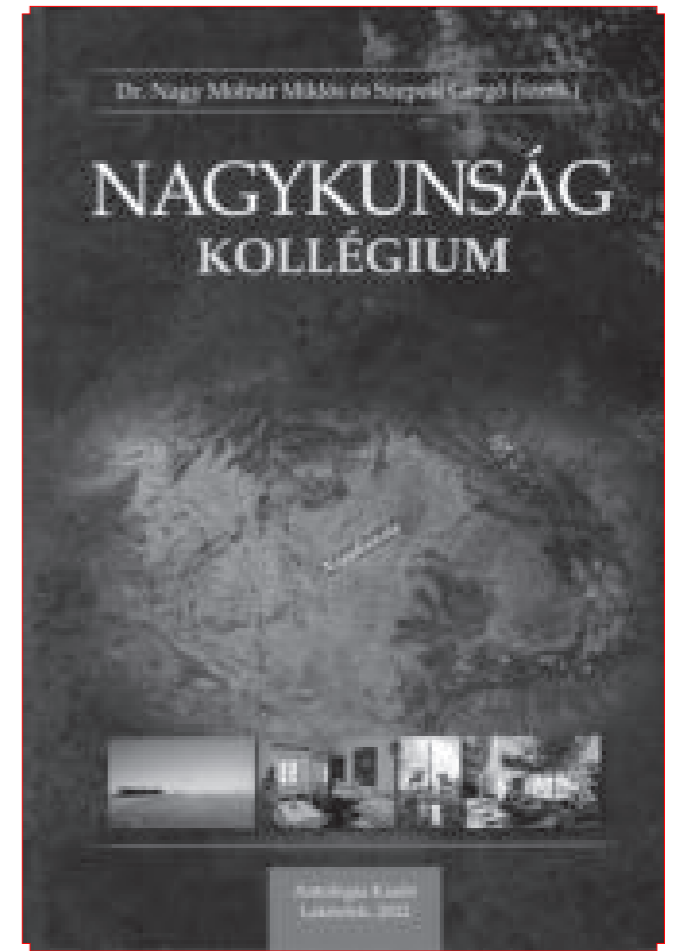
A Kultúrházak éjjel-nappal a Magyar Népművelők Egyesülete szervezésében, a Kulturális Központok Országos Szövetsége, és a Nemzeti Művelődési Intézet partnerségével, az Kulturális és Innovációs Minisztérium, illetve a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával jött létre.”

Értékelő kutatás a Nagykunságban

KAPÁS JÁNOS ZSOLT - MÚZEUMIGAZGATÓ

A Lakiteleki Népfőiskola értékelő programjának keretében a Nagykunság Kollégium kutatócsoportja végzett terepmunkát Túrkevéen tavasszal és nyáron. Ennek során felkeresték a város jelenlegi és korábbi vezetőit, valamint ismertebb egyéniségeit, hogy pillanatképet rögzítsenek a település és a lakosság jelenlegi állapotáról.

A Nagykunságra kiterjedő kutatás alkalmával feltárára kerültek az annak területén található városok, így Túrkeve értékei is. A kutatócsoport bázisa a Finta Múzeumban került kialakításra. Szakmai vezetője dr. Nagy Molnár Miklós a Györfly István Nagykun Múzeum igazgatója, technikai szervezője Szepesi Gergő voltak. A kutatás eredményeit tartalmazó kötet bemutatójára október 16-án került sor Kisújszálláson.

Év vége a Finta Múzeumban

Az energetikai vészhelyzet a Finta Múzeum nyitvatartását sem hagyja érintetlenül. Számos hasonló intézménnyel ellentétben azonban teljes bezárára nem kerül sor. **December 1. és január 31. között „ügyeleti rendszert” vezetünk be.**

Rendes nyitvatartási időben (kedd-csütörtök 9-12;14-17, péntek 9-12; 13-16, szombat 9-12; 14-17) továbbra is zajlik a látogatók fogadása, ami az ügyeletes munkatársunk feladata. Erre érkezés előtt fél órával szükséges bejelentkezni a 06-56/554-413 vagy a 06-20/445-0429 telefonszámon. Kiállítótereinkben temperáló fűtéssel csak a műtárgyvédelem szempontjából minimális hőmérséklet biztosítására van lehetőségünk, ezért kérjük

a tisztelt látogatóinkat, hogy ennek megfelelő öltözetben érkezzenek. A korábban egyeztetett múzeumpedagógiai és kézműves foglalkozásaink külső helyszínen kerülnek megrendezésre.

„Pusztától a világhírig”

A Hatvany Lajos Múzeum meghívásának eleget téve ismeretterjesztő előadás mutatta be Finta Sándor életművét. Hatvanban a művész korai alkotásaként került felállításra az „Őrszem” című szobor, amely egyben Magyarország első köztéri I. világháborús emlékműve. Az alkotás felavatásának évfordulója alkalmából került sor a rendezvényre, melynek során a résztvevők jobban megismerhették Túrkevét és a Finta „Triumpháris” tevékenységét.

IX. ORSZÁGOS RAJZFILMÜNNEP

PETŐNÉ FÁBIÁN ERZSÉBET - MŰVELŐDÉSSZERVEZŐ

2022. november 18-20. között már kilencedik alkalommal rendezték meg az Országos Rajzfilmünnepet - Ünnepejük együtt a rajzfilmeket!

Az Országos Rajzfilmünnep Magyarország egyetlen olyan animációfilmfesztiválja, amely három nap alatt közel 200 helyszínen zajlik egyszerre, az intézményünk is csatlakozott ehhez az országos programhoz. Az idei Országos Rajzfilmünnep fókuszát Jankovics Marcell és a 65 éve alapított Pannónia Filmstúdió munkássága adta, valamint külön összeállítással emlékeztünk Bálint Ágnesre, születésének 100. évfordulója alkalmából. A két nap alatt több nagy klasszikus mesét láthattak a gyerekek Mazsola és Tádé, Kukori és Kotkoda, Frakk, a macskák réme, Vizipók- Csozapók. A családi filmvetítés alkalmával Mesék Mátyás királyról, Magyar Népmesék előadással vártuk a kedves látogatókat. Matiné előadásainkkal: A kiskakas gyémánt félkrajcára, A telhetetlen méhecske, Bogyó és Babóca várta az óvodás közönségünket.

Az IX. Országos Rajzfilmünnep keretében zajlott a „Kedvenc népmesém” című rajzpályázat eredményhirdetése, a pályázati felhívásunkra 142 db rajzpályázat érkezett. Csodálatos alkotások születtek, különleges technikával gazdagítva, nagyon köszönjük minden pályázónak és a felkészítő pedagógusoknak. Külön tisztelettel megköszönjük Molnár Magdolna tanárnő munkáját, aki a rajzpályázatokat értékelte. Megköszönjük a Kedd Kulturális és Szolgáltató Kft. támogatását a Rajzpályázat díjai biztosításában.

„Kedvenc népmesém” rajzpályázat díjazottjai:

3-6 éves kategória: I. Nagy Zsófia Hanna, II. Vigh Noémi, III. Kiss Jázmin, különdíj: Gyenge Bianka

7-10 éves kategória: I. Kozma Zengő Kerka, II. Faragó Adél, III. Nagy Benedek Zoltán, különdíj: a Túrkevei Petőfi Sándor Általános Iskola 3.b osztályának népmese fája, Fábrián Izabella, Kovács Larissza, Rácz Attila

11-14 éves kategória: I. Gaál Noémi, II. Kozma Villó Zselyke, III. Nagy Leila, különdíj: Rácz Mónika, Fehér Virág, Kiss Diána, Laskai Kitti Mercédesz

A like verseny győztesei a facebook szavazók alapján:

3-6 év: Víg Noémi 170 szavazat

7-10 év: Mészáros Dia 188 szavazat

11-14 év: Tóth Hanna 254 szavazat

Mindenkinek nagy szeretettel gratulálunk! Alkossatok sokat!

Tök jó napok

Október utolsó napjaiban került megrendezésre a Tök jó napok elnevezésű rendezvénysorozat. A Madarász Károly Művelődési Házban kézműves délután, tökös mini kvizek, totók, tökös süteménykészítő verseny, tökfaragás, tánc ház szórakoztatta a népes számú résztvevőket. Ha már tök, akkor Halloween! Rémes jó jelmezes verseny, séta – csokit vagy csa-

lunk, ki mit tud, arcfestés, rémisztően tök kiállítás zajlott a művelődési ház falai között.

A várva-várt Tök jó napi sütiversenyre természetesen sütőtökből készült sütemények érkeztek. A kínálatból: Pavlova rolád sütőtökrémmel, Sütőtökös rolád mascarpone krémmel, Piskóta rolád sütőtökös mascarpone krémmel, Sütőtökös sajtos rudacska,

Tököcske, Sütőtökrémmel töltött keksz tekercs, Sütőtökös kekszgolyó. A díjazást a megjelent vendégek közönségzavazatai döntötték el.

Sütiverseny díjazottjai: I. Pető Tiána - Tököcske - 20 pont, II. Kiss Imréné Magdi - Pavlova rolád sütőtökrémmel - 19 pont, III. Pabar Tünde - Piskóta rolád sütőtökös mascarpone krémmel - 13 pont.

Nagy számban érkeztek faragott Halloween tököcskék a versenyre, nagyon kreatívak voltak a gyerekek, szuper alkotások készültek.

A díjazás az alábbi kategóriákban a következőképpen alakult: a tökkirálynő - Lakatos Szofi, Ferenczi Lili, a tökkirály - Madaras Áron Dániel,

a legviccesebb tök - Légrádi Réka, a legrémisztőbb tök - Kókai Amira Zara.

TÁNCOS SIKEREK

A Korda Vince Táncművészeti, Képzőművészeti és Színházi Alapfokú Művészeti Iskola túrkevei társastánc tanszakának növendékei 2022. október 29-30-án a XIII. Kner Kupa Táncversenyen vettek részt Mezőtúron. Az első versenynapon az alábbi csodás minősítések születtek: Boros Liliána: 2 bronz, 3 ezüst, Dávid Petra: 5 ezüst, 1 arany, Koczó Kinga: 4 bronz, 1 ezüst,

Mile Zsófia: 1 bronz, 4 ezüst és Olajos Fanni: 3 bronz, 3 ezüst.

Dávid Petra és Olajos Fanni a második versenynapon is parketre lépett! A lányok U21 Szinkron Középaladó Latin kategóriában a hat duó közül az előkelő 3. helyezést érték el, Dávid Petra U21 Szóló Középaladó Latin kategóriában 15 táncos közül pedig a döntőbe jutva szintén a dobogó 3. fokára állhatott fel!

Ezúton is szívből gratulálunk a táncosoknak és felkészítőiknek Bencsik Gergő és Kézsmárki János táncpedagógusoknak! További szép sikereket kívánunk!

KÖNYVAJÁNLÓ

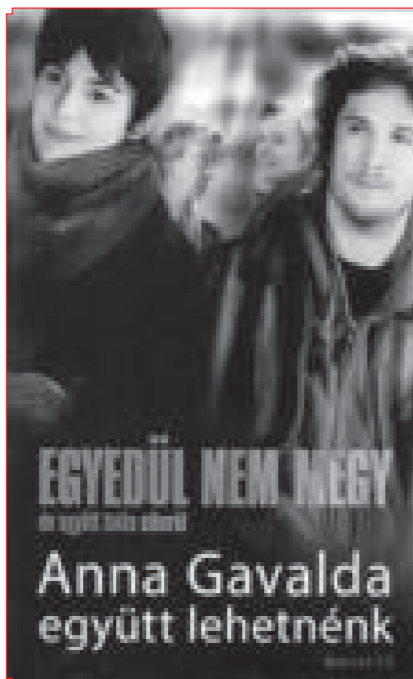

KOKOVAY ZSUZSANNA

Anna Gavalda: Együtt lehetnénk
Budapest: Magvető, 2016

A történet négy teljesen különböző ember, négy nagyon különös figura történetét meséli el. Életük bizonyos körülmények miatt egybefonódik, önkéntelenül is elkezdik egymást gyógyítani, mindez pedig saját életüket is megváltoztatja. Az egészet megspékeli a francia életérzés, hangulat, életkedv, derű.

A regény olvasása közben rájövünk, hogy mennyit jelenthet egy forró húsleves, egy séta a Mars mezőn, egy illatos ág vagy egy puha, kötött sál, melyek apró dolgok ugyan, mégis egy pillanat alatt az egész világot könnyebbé változtathatják. A regényben számtalan módon fejeződik ki a másiról való gondoskodás, mely

egy olyan érzelmi töltetet ad a történetnek, amely igazán lelket simogató. Camille lelke gyógyul, arca kivirul, megláthatjuk a zord álarc mögött megbújó Franck érzelmes oldalát és az idős Paulette is csacsogva élvezi Párizs varázsát. Ha az ember tudja, hogy van egy hely, ahol biztonságban érezheti magát, és működő emberi kapcsolatai vannak, ez az egész életére hatással van. Működik az örök igazság: nem csak kapni, de adni is jó. A történet jelentős része egyszerű párbeszédre épül, mégis egy olyan atmoszféra lengi körül, mely egyszerre készíti sírásra és nevetésre az olvasót. Szól a mély barátságról, szerelemről, feltétlen törődésről, és arról, hogy boldogulhatunk egyedül is, de nincs értelme, ha együtt is lehetnénk.

ÚJ KÖNYVTÁRI NYITVATARTÁS

Kedves Olvasóink!
Az energiaválság miatt 2022. november 21-től könyvtárunk nyitvatartása megváltozott. Hetente két délután az alábbiak szerint tartunk nyitva:

hétfő	14.00 – 16.00
csütörtök	14.00 – 16.00

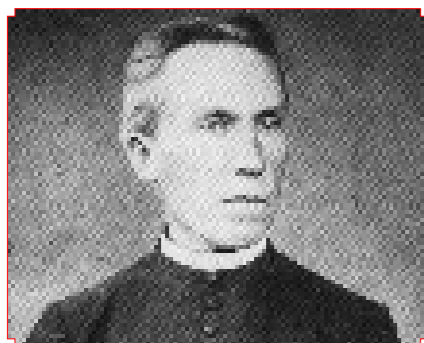
Kéréseiket a nyitvatartási időn kívül is jelezhetik az alábbi email címen és telefonszámon, vagy írjanak facebook-on!

email: turkevekonyvtar@gmail.com,
telefon: +36 30 861 7234

Megértésüket köszönjük!

HEGYFOKY KABOS 175 ÉVE SZÜLETETT

A Magyar Meteorológiai Társaság és Túrkeve Város Önkormányzata vetélkedőt hirdetett Hegyfokya Kabos, a meteorológia úttörője születésének 175. évfordulója alkalmából általános iskolás diákok számára.

Túrkeve Város Önkormányzatának jóvoltából az első három helyezett csapat és a felkészítő tanáraik belépőt és útiköltség térítést kaptak.

Az első helyezett a Bükki Csillagdába, a második a Tiszazugi Földrajzi Múzeumba, míg a harmadik helyet elért csapat a Természettudományi Múzeumba látogathatott el.

A Magyar Meteorológiai Társaság minden indulót, a felkészítő tanárokat és Túrkeve Város Önkormányzatának képviselőit meghívta a székhelyére, az Országos Meteorológiai Szolgálatához egy látogatásra.

Eredmények:

- 1. hely: Kis meteorológusok**
/Vida Virág Livia, Szentmihályi Sára, Kereszti Bulcsú Lél/
• Bükki Csillagda belépő
- 2. hely: Barométer**
/Bodó Berta, Debreczeni Kira Emma, Papp Rebeka/
• Tiszazugi Földrajzi Múzeum belépő
- 3. hely: Kevi tornádók**
/Lisznyai Mariann, Csatári Dávid, Rima Sándor/
• Természettudományi Múzeum látogatás

TÚRKEVE ÚJSÁG ELŐFIZETÉS
FONTOS INFORMÁCIÓK

MOLNÁR MAGDOLNA - FŐSZERKESZTŐ

Lassan újból az év végére érünk... Igyekeztünk minél több városi közéletet érintő hírt megosztani önökkel, számtalan programot kínáltunk, érdekességet közöltünk. Első kézből szerezhettek általunk információkat az önkormányzat munkájáról, tervekről, fejlesztésekről.

Hogy ez továbbra is így maradjon, s zökkenőmentes legyen lapunk előfizetése, íme néhány hasznos információ:

Egy-egy lapszám mindössze 300 forintért érhető el havonta, amit számos **kisboltban** meg tudnak vásárolni, illetve az **előfizetés** lehetőségével is élhetnek, ami biztosítja az önök számára, hogy minden hónapban eljuttatjuk a kezükbe a város szócsové.

Az előfizetés éves díja csak 3600 forint.

Tisztelettel kérjük kedves olvasóinkat, hogy tartsák

szem előtt: **csak egész évre** tudnak az előfizetés lehetőségével élni, amit legkésőbb **december 31-ig** a megadott számlaszámra át kell utalni.

Kérem ügyeljenek a pontos név, cím megadására!

Az előfizetés összegét a következő számlaszámra – **a Takarékszövetkezetben is mód van az előfizetés rendezésére** – lehet utalni: **50468816-10002986-00000000**

Ha átutalással fizetnek, a közlemény rovatban töltsék fel a nevet és a pontos címet!

A kedvezményezett neve: Túrkevei Városfejlesztési, Rendezvényszervező és Médiaszolgáltató Kft.

A Kft. az eddig megszokott módhoz hasonlóan saját hatáskörben **havonta házhoz szállítja az újságot**, amennyiben ezt pontos név, utca, házszám, példányszám megjelöléssel kéri.

Köszönjük megtisztelő figyelmüket!

LAPZÁRTA:

2022. december 23.

ELÉRHETŐSÉGEINK:

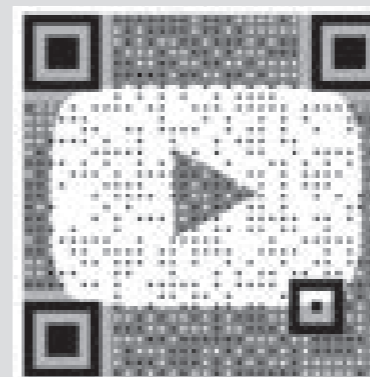
E-mail: turkevetelevizio@gmail.com

Facebook: Túrkeve Televízió

E-mail: ujsagturkeve@gmail.com

Facebook: Túrkeve Újság

Youtube: Túrkeve Televízió

K&H Mobilbank Túrkevéen!**K&H számlanyitási lehetőség!**

Kedves Érdeklődők!

Az Észak-Alföld régió K&H Mobilbank szakértői várnak mindenkit nagy szeretettel számlanyitással és tanácsadással kapcsolatban az alábbi helyszínen és időpontban:

- Tanácsadás helyszíne:

Polgármesteri Hivatal fsz. 17-es terem

- Időpontok:

2022.12.08. 10⁰⁰-14⁰⁰

2022.12.15. 10⁰⁰-14⁰⁰

Gyors kiszolgálással az alábbiakban tudnak segíteni:

- bankszámlanyitás (ajánlóprogrammal is)
- vállalati számlavezetés/hitelek
- babaváró hitel, egyéb banki megoldások

Keressék Őket bizalommal

/Fizetett hirdetés/

COP27-klimacsúcs: Akkor most már minden rendben lesz?

TÖRÖK MÁRTON

Válságok sorát éljük újabban. Meglepő lehet, de a közelmúlt szinte mindegyik csapása mögött van egy közös ok: az, hogy emberiségként pazarlóan bánunk a természet erőforrásaival, és hogy ugyanúgy nem tudjuk elképzelni az életünket az amúgy óriási természetpusztítást okozó gáz és kőolaj nélkül, mint ahogy víz nélkül sem. Pedig már évtizedek óta tudjuk, hogy baj lesz. Ezek a bajok érkeznek meg sorra most.

Ez már történelem

Az éghajlatvédelmi konferenciák 30 éves történetében három kiemelkedő eseményről érdemes szót ejteni.

Legelőször 1992-ben, Rio de Janeiroban ültek össze a világ országainak vezetői, hogy megvitassák a Föld ügyeit – ezúttal végre kifejezetten környezetvédelmi szempontból. Ezen alkalommal került aláírásra az ENSZ éghajlatváltozási keretegyezménye, amelyet 187 másik országgal egyetemben Magyarország is aláírt. A keretegyezményben az aláíró országok elismerik, hogy a bolygónk egyre jobban melegszik. Ennek oka az emberiség okozta szennyezés, konkrétan a fosszilis tüzelőanyagok (a szén, a gáz, a kőolaj) égetése, azaz az üvegházhatású gázok kibocsátása. Kimondták, hogy ha el akarjuk kerülni a katasztrofális következményeket, egészen minimálisra kell csökkentenünk a fosszilisok égetését.

Ezek bonyolult összefüggéseknek hangzanak, úgyhogy elég, ha csak annyit képzelünk el: ha sok tüzet gyújtunk, akkor melegebb lesz. Ha melegebb lesz, akkor viszont szárazabb is lesz. De ha nagy szárazság lesz, akkor az élelmünként szolgáló növények is kiszáradnak. Ezért nem szabad túl sok tüzet gyújtatunk.

Visszatérve a klíma-csúcstalálkozókra: ezeket a rövid angol nevükön COP-nak hívják. A következő emlékezetes év 1997 volt (a harmadik ilyen konferencia, azaz a COP3), amikor létrejött az úgynevezett Kiotói jegyzőkönyv. Ez volt az első alkalom a világtörténelemben, hogy a fejlett országok vállalták, elkezdik csökkenteni a kibocsátásaikat.

Az eddigi legjelentősebb klímacsúcs (a COP21) 2015-ben került megrendezésre, Párizsban. Miért volt különleges ez a találkozó? Azért, mert az országok konkrét célkitűzésben állapodtak meg. Így pedig már ki lehet számolni, hogy a cél eléréséhez pontosan mekkora kibocsátáscsökkentésre is van szükség.

Ez a cél a globális felmelegedés

1,5-2 °C-nál való megállítása lett. Ez nem is hangzik túl nagy számnak. Csak-hogy már most is 1,1 °C-nál tartunk (köszönhetően az ipari forradalom óta eltelt 200-250 év összes szén-, gáz- és kőolaj-felhasználásának), és már ennek is igencsak érezzük a következményeit itthon is, például a 40 fokos nyári hőhullámokat, vagy a súlyos esőhiányt és aszályokat. Vagy a világ más részein a tengerszint emelkedését, és emiatt szigetek, sőt hamarosan egész szigetországok eltűnését.

Egy figyelemfelhívó Maldív-szigeteki kabinetülés 2009-ben. Fotó: 350.org

Ideje lenne tehát az emberiségnek fokozatosan leállnia a fosszilis energiaforrások használatával. Sajnos ehhez képest a globális kibocsátások évről évre változatlanul tovább növekednek azóta is.

Az ideai klímacsúcs

Láthatjuk, még mindig borzasztóan messze vagyunk a céltől. Csodát pedig egyetlen klímacsúcstól sem lehet várni, a nemzetközi egyezmények műfaja mindig rettentően lassú.

Idén novemberben a COP27 alkalomból Egyiptomban találkoztak a világ vezetői. Két hétnyi folyamatos, éjszakákba nyúló tárgyalások után a következő eredményekre jutottak:

- A gazdag országok megígérték, hogy létrehoznak egy támogatási alapot a szegényebb országok számára. Ez azért óriási jelentőségű, mert a kibocsátások legnagyobb részét a gazdag országok okozzák, a klímaválság következményeit viszont a szegényebb országok szenvedik meg jobban. Ez tehát egy

igazságos és szükséges lépés. Ugyanakkor ettől még nem fognak csökkenni a kibocsátások, azaz pont az eredeti probléma gyökerén nem segít.

- Szorgalmazzák az átállást az „alacsony kibocsátású” energiaforrásokra.
- Tavalay először került bele a klímacsúcs zárószövegébe az a cél, hogy egyszer majd teljesen megszüntessék a szén mint energiaforrás használatát. Idén felmerült, hogy ugyanezt más az összes többi szennyező energiaforrásra (így a kőolajra és a földgázra) is ki kellene terjeszteni, de ebben végül nem történt előrelépés.

- Megértették, és a zárószövegbe is beletették, hogy a klímaválság nem egy szép lassú melegedést jelent, amihez hozzá lehet szokni. Ehelyett lépcsőfokok vannak: ha elérünk egy-egy szintet, akkor olyan katasztrófák következnek be, ahonnan már nincs visszaút. Például nem kell sok ahhoz, hogy a dél-amerikai őserdők egyszerűen elpusztuljanak, és füves szavannák vegyék át a helyüket. Míg a buja őserdők rengeteg szén-dioxidot képesek megkötni a levegőből (tehát csillapítják a klímaváltságot), a szavannák erre nem képesek. Ilyen fordulópontból van még pár, és mindegyik hasonlóan drámai.

Összességében tehát idén sem történt jelentős előrelépés, sőt már az is sikernek számít, hogy a nagyobb visszalépéseket elkerültük. Közben az idő ketyeg, a kibocsátások pedig továbbra is szakadatlanul emelkednek, a következményeket pedig már tapasztaljuk. Télen alig havazik, de ha néhány napra vagy hétre mégis hideg van, akkor az nagyon kemény fagyokat jelent. Nyáron évről évre újabb rekordokat dönt meg a hőség. Az év nagy részében egyáltalán nem esett eső, pedig már a tavalyi év is erősen aszályos volt. A szélsőséges időjárás miatt pedig óriásiak lettek a kiesések a termésben is. Mindez 1,1 °C-os globális felmelegedésnél. Ne várjuk meg a 2 °C-ot!

Finomságok az asztalra

KISS IMRÉNÉ MAGDI

Karfiol leves

Hozzávalók:

1 kg karfiol	1 közepes fej vörös-hagyma
1 szál sárgarépa	só, bors
1 szál petrezselyem	1 evőkanál étkezési keményítő
egy kisebb darab karalábé	2 dl tejföl vagy főzőtej-szín
1 nagyobb burgonya	1 evőkanál sertészsír
1 kicsi csomó petrezselyem	

ELKÉSZÍTÉS:

A karfiolt rózsáira szedjük, és jól megmossuk. A zöldségeket megpucoljuk, kisebb darabokra vágjuk, a petrezselymet összeaprítjuk, a hagymát apróra vágjuk. Zsiradékon megdinszteljük a hagymát. A zöldségeket hozzáadva tovább dinszteljük. Felöntjük vízzel, ízesítjük sóval, borssal. Amikor a zöldségeket majdnem készre főztük, hozzáadjuk a karfiolt. Étkezési keményítővel összekeverjük a tejfölt, majd ráöntjük a levesre. Készre főzzük. Tálalásnál megszórjuk apróra vágott petrezselyem zölddel. (Lehet a levesbe tenni cérnametéltet vagy kicsi nokedliket).

Grízes mézes krémes

Hozzávalók:

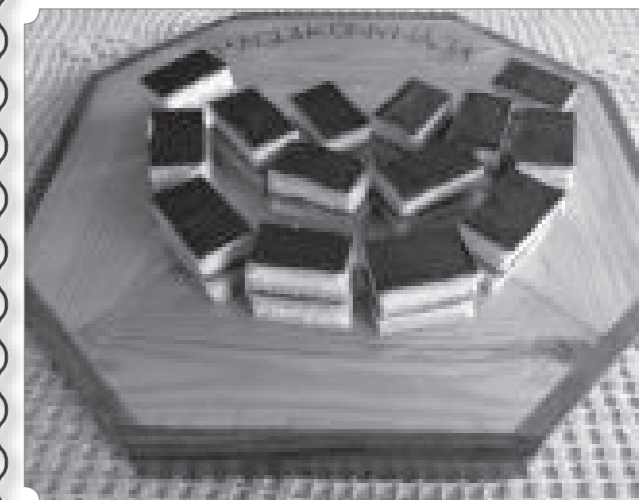
Tepsi méret: 32 x 26 cm	Töltelék:
50 dkg finom liszt	1 liter tej
15 dkg porcukor	15 dkg búzadara
7 dkg sertészsír	2 csomag vaníliás cukor
1 db tojás	25 dkg porcukor
14 dkg méz	30 dkg margarin
1 teáskanál szójababkarbóna	1/2 üveg sárgabarack-lekvár
6 cl tej	Tetejére:
csipet só	15 dkg étcsokoládé
	1 evőkanál olaj

ELKÉSZÍTÉS:

A tésztahoz való száraz anyagokat egy tálba tesszük, összekeverjük. A zsírral elmorzsoljuk, majd a többi hozzávalóval, nem túl kemény tésztát gyúrunk. A tejet fokozatosan adagoljuk, ha lágy adhatunk, hozzá még lisztet, ha kemény pedig tejet. Négy részre osztjuk. A tepsi méretére kinyújtjuk, és a hátulján, 180 fokon kb. 8-10 perc alatt megsütjük. Nem szabad keményre sütni.

A krémet elkészítjük. Tejben megfőzzük a búzadarát. Mikor kész, tegyük a tetejére folpackot, úgy, hogy nyomkodjuk rá, így nem bőrsödik be. Margarint porcukorral, vaníliás cukorral kikeverjük. A kihűlt krémmel összekeverjük.

Összeállítás: Lap - fele krém - lap - lekvár - lap - másik fele krém - lap. Gőz fölött megolvasztjuk a csokoládét, az olajat hozzáadjuk, és a sütemény tetejére simítjuk. Legalább egy éjszakára hűtőbe tesszük. Tetszés szerint szeleteljük forró vízbe mártott késsel.

SAKK - SIKER

SIPOS SÁNDOR - SAKKOKTATÓ

Október 22-én immár másodjára került megrendezésre Szolnokon a Dr. Ondok László Emlékverseny. Az országos sakkbajnokságon az ifjúsági korosztályból bárki részt vehetett 2.000 Ft nevezési díj ellenében. A magas szintű versenyre Junior Szilágyi István minden „párbajképes” sakkozót benevezett Túrkevéről. Az igen erős mezőnyt az esélytelenek nyugalmaival négyen vállalták: Tóth István 7. o. tanuló, Faze-

kas Tibor, Ratkai Róbert és Szilágyi István 11. o. tanulók. A 7 fordulós bajnokságban mind a négyen szépen szedegették a „skalpokat” rutinosabb ellenfeleiktől. A végén maguk is meglepődtek, amikor eredményhirdetéskor hárman a középmezőnyben végeztek, Szilágyi István pedig megnyerte a bajnokságot. Ismét bebizonyosodott, hogy Túrkevéen az ifjúságra fordított pénz a legjobb befektetés! Gratulálók!

BILIÁRD

Hudák János újabb sikert ért el a biliárdasztalon lenyűgöző játékaival.

November 5-én Budapesten került megrendezésre a Gold Biliárd Centerben az egyfalas országos

bajnokság, ahol az előkelő harmadik helyezést sikerült megszereznie.

Eredményéhez szívből gratulálunk!

II. TÜRKEVEI MIKULÁS FUTÁS 2022. DECEMBER 10., SZOMBAT, 16:30

motherson

TÜRKEVE

JELENTKEZZ!

A részletekért kapcsolódás érdekében: +36 (30) 202 44 95 / maria.urbai-csabo@motherson.com e-mail címen!

MINŐSÉGÜGYI TECHNIKUS

TÉGED KERESÜNK!

EZEK LESZNEK A FELADATAID:

- Ismétli problémák/ reklámok/ keresetek, koordináció
- gyártás minőségbiztosítási folyamatok folyamatos fejlesztése
- munkatársakkal kapcsolatos elvárások készítése, követése
- száma és előzetesgyártás során szerzett tapasztalatok átvételése a jövőbeni projektek számára
- társosztályokkal való együttműködés

JELENTKEZZ, HA EZERKEL A KÉPESSEGEKKEL RENDELKEZEL:

- Gyorsan, jól becsülsz a problémákról
- Önkéntesen tudsz dolgozni
- Felkészültelesen végzed a munkáid
- Szíveskednél Rád a munkatársaid

AMIT KÍNÁLUNK

- Versenyképes fizetés
- Széleskörű juttatási csomag (pl. lakhatási támogatás, jelenléti prémium, stb.)
- Élénkítői lehetőség
- Változatos munka, jó csapat

motherson

TÜRKEVE

JELENTKEZZ!

A részletekért kapcsolódás érdekében: +36 (30) 202 44 95 / maria.urbai-csabo@motherson.com e-mail címen!

A részletekért kapcsolódás érdekében: +36 (30) 202 44 95 / maria.urbai-csabo@motherson.com e-mail címen!

motherson

TÜRKEVE

JELENTKEZZ!

A részletekért kapcsolódás érdekében: +36 (30) 202 44 95 / maria.urbai-csabo@motherson.com e-mail címen!

A részletekért kapcsolódás érdekében: +36 (30) 202 44 95 / maria.urbai-csabo@motherson.com e-mail címen!

ANYAGFELTÖLTŐ

TÉGED KERESÜNK!

EZEK LESZNEK A FELADATAID:

- Alapanyagrendezés és segédberendezések kezelésének elsajátítása, szerelési műveleteknek felügyelése
- Alapanyagokkal, szerszámokkal kapcsolatos feladatok, alapanyagcsere felügyelése
- Alapanyag feltár elvégzése, illetve ezzel kapcsolatos dokumentáció

JELENTKEZZ, HA EZERKEL A KÉPESSEGEKKEL RENDELKEZEL:

- Felkészültelesen, precízén végzed a munkáid
- Szereted a párgást és a csapatmunkát
- Rendelkezel rendszeres végzettséggel és tapasztalattal

AMIT KÍNÁLUNK

- Versenyképes fizetés
- Széleskörű juttatási csomag (pl. lakhatási támogatás, jelenléti prémium, stb.)
- Élénkítői lehetőség
- Változatos munka, jó csapat

ELEKTROMOS KARBANTARTÓ

TÉGED KERESÜNK!

EZEK LESZNEK A FELADATAID:

- A főüzemű gépek területén található gépek és berendezések karbantartása
- Az előforduló elektromos jellegű hibák javítása az előírt folyamatoknak megfelelően
- Vezérlő rendszerek hibakeresésében, elhárításában való aktív részvétel
- Az elvégzett munkálatokkal kapcsolatos dokumentáció elkészítése
- Részvétel a géptelepítésekben és fejlesztésekben

JELENTKEZZ, HA EZERKEL A KÉPESSEGEKKEL RENDELKEZEL:

- Használó területen szerzett már tapasztalatot
- Csapatjátékos vagy
- Villanyszerelő végzettséggel rendelkezel
- Vállalod a 3 műszakos munkarendet

AMIT KÍNÁLUNK

- Versenyképes fizetés
- Széleskörű juttatási csomag (pl. lakhatási támogatás, jelenléti prémium, stb.)
- Élénkítői lehetőség
- Változatos munka, jó csapat

TŰZIFA VÁSÁRLÁS CSAK BIZTONSÁGOSAN!

Elkezdődött a fűtési szezon, de a korábbi évekhez képest már nem csak a tűzifát keresik a vásárlók, hanem megnövekedett a kereslet a fa- és papírbrikett iránt is. A mai online világban egyre több a hirdetőfelületeken meghirdetett tüzelő. A hatóságok a portálok üzemeltetőivel összedolgozva próbálják a csalásokat már a hirdetés feladása előtt kiszűrni, de mindig akad egy-egy jogszerűtlen, csaló hirdetés.

A korábbi évekhez képest a házaló kereskedők tevékenysége manapság már ritkább, azonban kisebb településeken, vidéki városokban még előfordulhat, hogy illegális fakitermelésekből, falopásokból származó házalók kínálnak olcsó tüzelőt a gyanútlan, elsősorban az idős, vagy az egyedül élő embereknek. A csalók különböző kedvezményeket ígérve próbálják becsapni a vevőket, de az is előfordulhat, hogy a vételárat, vagy a vételár egy részét előre elkérik későbbi szállítást ígérve, azonban tényleges kiszállításra a későbbiekben már nem kerül sor.

A hatósági ellenőrzések és megelőző intézkedések mellett fontos, hogy maguk a vásárlók is megfelelően felkészültek legyenek a tűzifa vásárlás előtt.

Annak érdekében, hogy ne váljon senki csalók áldozatává, fogadják meg a Jász-Nagykunszolnok Megyei Rendőr-főkapitányság tanácsait:

- Vásárlás előtt javasolt tájékozódni a tüzelőanyag aktuális áráról az erdészeteknél, valamint a nagyobb Tüzép telepeken!
- Lehetőség szerint a régi megszokott, illetve ellenőrzött helyről, telepről vásárolja meg a téli tüzelőjét!
- Tűzifát csak szállítójeggyel, számlával vegyen át!
- Lerakodás előtt alaposan nézze meg a kiszállított fát!
- Ha teheti, inkább köbméterben mérve, térfogatra vegye a tüzelőt, így könnyebben ellenőrizhető a mennyisége! A fa víztartalma pedig nem befolyásolja a megvett mennyiséget!
- Ha tömegre vásárol tűzifát, figyeljen oda, hogy csak hitelesített mérlegen mért, mérlegjegy, vagy más mérlegelést hitelesítő dokumentum alapján kiállított számla birtokában fizessen!
- Ha frissen kitermelt faanyagot vásárol, igyekezzen minél hamarabb felhasítani és fedett, szellős helyen tárolni, hiszen ősszel és télen a faanyag már lassan szárad a szabadterben.
- Ne utaljon előre pénzt, főleg ismeretlen hirdetőknél! Fizetésre csak a fa lerakása után kerüljön sor!
- Ha házaló faárustól vásárol, mindenképpen írja fel a gépkocsi rendszámát és lehetőség szerint a vásárlás lebonyolításához kérjenek segítséget ismerőstől, szomszédától!
- Az árust az udvaron ne hagyja felügyelet nélkül és a házba ne engedje be!

Amennyiben mégis bűncselekmény áldozatává vált, azonnal értesítse a rendőrséget a 112-es segélyhívószámon!

